

דו"ח מצב הלהט"בופוביה בישראל 2024

האגודה למען הלהט"ב בישראל

דבר היו"רית והמנכ"לית

השנה, במלאת חמישים שנה להקמת האגודה למען הלהט"ב בישראל, אנו מגישות את דו"ח מצב הלהט"בופוביה לשנת 2024 בצל תקופה מורכבת במיוחד.

השנה האגודה למען הלהט"ב מציינת יובל להקמתה. מבט לאחור על ההיסטוריה של קהילת הלהט"ב בישראל מגלה מסע ארוך של מאבק לשוויון, הכרה וזכויות. השנה בחרנו לשלב בדו"ח קטעי עיתונות היסטוריים, המעידים על כך שרבות מהתופעות שאיתן אנו מתמודדים כיום, נוכחות בישראל מזה עשורים – אפליה בשירותים ציבוריים, אלימות פיזית ומילולית כלפי חברות וחברי הקהילה ופגיעה בזכויות יסוד. קטעי ארכיון אלו ממחישים עד כמה המאבק רחוק מלהסתיים, ועד כמה האתגרים שאנו עומדים בפניהם כיום נטועים גם בעבר.

שנת 2024 התאפיינה באתגרים מיוחדים במינם; מדינת ישראל מתמודדת עודנה עם תוצאותיה של מלחמה קשה ועם מציאות מורכבת ובראשם מלחמה מתמשכת, חטופים, ונפגעים ונפגעות בכל מגזרי החברה, לרבות הקהילה הגאה. בתוך מציאות זו, נחשפת מגמה מדאיגה של הסתה כלפי להט"ב מצד בעלי תפקידים בכירים בממשלה, לצד פעילות אקטיבית של ארגונים הפועלים לפגוע בזכויות הקהילה, לקצץ בתקציבים ייעודיים ולנגוס בהישגים שהושגו בעמל רב.

הנתונים המוצגים בדו"ח מעידים על כך שבעוד שבתחומים מסוימים הושגו הישגים משמעותיים, הרי שבתחומים אחרים קיימת נסיגה ואף החרפה – הן בשיח הציבורי, הן במדיניות ממסדית והן במציאות חייהם של להט"ב בישראל.

האגודה למען הלהט"ב בישראל פועלת למען מיגור אפליה, הסתה ואלימות כלפי הקהילה הגאה בישראל, תוך שיתוף פעולה עם כלל הגורמים הרלוונטיים בחברה האזרחית, במערכת המשפט, ובמערכות הציבוריות. נמשיך לקדם שוויון זכויות מלא לכל חברי וחברות קהילת הלהט"ב בישראל, להבטחת ביטחונם האישי, ולחיזוק חוסנה של הקהילה גם בזמנים מאתגרים אלה.

אנו מודות לצוות האגודה, למתנדבות ולמתנדבים, לשותפינו במגזר הציבורי והאזרחי, ולכל מי שמחויב לעקרונות השוויון, החירות והכבוד לכל אדם בישראל.

חמישים שנה של מאבק ואמונה בזכויות אדם מלמדים אותנו: ההתקדמות אפשרית – אך אינה מובטחת. האחריות להבטיח עתיד שוויוני, בטוח ומכבד לכל חברות וחברי הקהילה מוטלת על כל אחד ואחת מאיתנו, הממשלה, האזרחים, האזרחיות, הציבור, וארגוני הקהילה שפועלים ופועלות יום יום כדי שכל הישגים אליהם הגענו לא ילקחו מאיתנו, ונוכל לראות עתיד טוב יותר עבור ילדינו. אנו נושאות מדי יום את תחושת האחריות והשליחות הזו בגאווה, נחישות ובתקווה.

הילה פאר
יושבת ראש הועד המנהל

יעל סיני ביבלש
מנכ"לית האגודה

מרכז הדיווח על שם ניר כץ ז"ל פועל משנת 2012 במטרה לנטר, לתעד ולטפל במקרים להט"בופוביים של פגיעה כלפי קהילת הלהט"ב. מרכז הדיווח הוא הפלטפורמה המרכזית לדיווח על מקרים של פגיעה, אלימות, אפלייה והדרה של חברי וחברות קהילת הלהט"ב במדינת ישראל. המרכז הוקם מספר שנים לאחר הרצח בבר נוער, שטרם פוענח, מתוך זיהוי של חוסר בנתונים, ניטור, וטיפול ראוי בכל הנוגע למקרים להט"בופוביים בחברה הישראלית. מתוך כך, מטרת הדו"ח להציג גוף מידע אמין בנוגע להיקף אירועי הלהט"בופוביה המדווחים למרכז, טיפול פרטני ואסטרטגי בתופעה והצגתה לציבור ולמקבלי ההחלטות, לטובת עיצוב מדיניות שתצמצם אותה. דו"ח מצב הלהט"בופוביה השנה הוא ה-12 במספרו ומציג את תמונת מצב הלהט"בופוביה בשנה שחלפה כפי שדווחה למרכז הדיווח. הנתונים המוצגים במסמך זה מבוססים על דיווחים שהתקבלו במרכז הדיווח של האגודה מהתאריכים 1.1.24 ועד 31.12.24, העיבוד הסטטיסטי של נתוני מרכז הדיווח בוצע בשיתוף עם המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב.

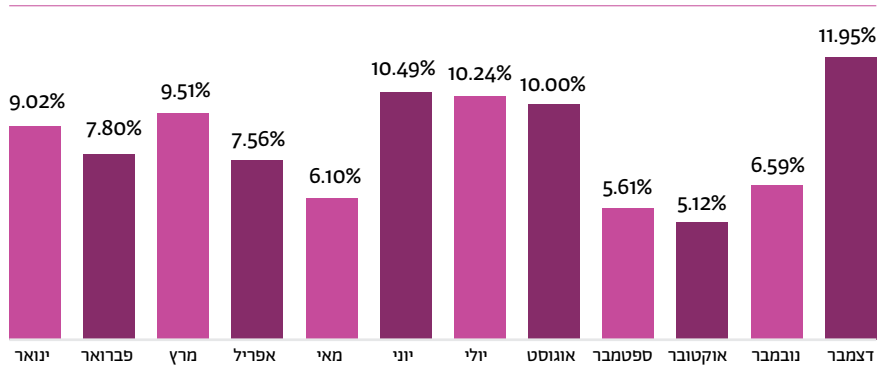
כבכל שנה, נתוני מרכז הדיווח מציגים את תמונת מצב הלהט"בופוביה כפי שדווחה למרכז, ולא דווקא כפי שרווחת בחברה, על כן, מודגשת ההבנה כי לא תמיד נצליח להקיף ולתעד באופן מוחלט את כלל הפגיעות שהתרחשו כלפי חברי וחברות הקהילה באותה שנה, זאת משום שאחוזים גבוהים מן הפגיעות אינן מגיעות לכדי דיווח. בדו"ח לשנת 2023 יצרנו הבחנה בין חודשי השנה טרם המלחמה וחודש המלחמה לאחר פריצתה, כך שחזינו במספר דיווחים נמוך משמעותית בחודשים אוקטובר-דצמבר בהשוואה לדיווחים באותם חודשים בשנה שקדמה לה. מגמה זו המשיכה ללוות אותנו לאורך כל שנת 2024. שנת מלחמת 'חרבות ברזל' ידעה רגעי שיא והסלמת לחימה, שנה שאופיינה בהחמרה ברווחה הנפשית-כלכלית-סוציאלית של מרבית מאוכלוסיית אזרחי ישראל ובכללה קהילת הלהט"ב.

לצד כל זה, חזינו בעליית מדרגה באופי הפגיעות הלהט"בופוביות השנה. ראשית, נחצו קווים אדומים בהיבט חומרה ואכזריות הפגיעה בחבריות הקהילה. אלימות פיזית הכוללת שימוש בנשק קר (סכינים, תרסיס פלפל, אבנים, מקלות וכדומה), נסיונות רצח מובהקים ואיומים חמורים על רקע להט"בופובי, בין אם באופן ספונטני (מפגש אקראי ברחוב) או בתכנון מוקפד מראש (איתור קורבנות באפליקציות היכרויות, התחזות, מארב ותקיפה אלימה), הם חלק מההחמרה באופי המקרים שדווחו למרכז הדיווח השנה.

שנית, ניתן להעיד על השתכללות הלהט"בופוביה בהיבט נוסף: עליה בדרגת שיח השנאה וההסתה נגד קהילת הלהט"ב שהגיעה מגופי תקשורת ישראלים, תגובות בלתי מרוסנות ברשתות חברתיות ובכתבות מקוונות, נבחרי ציבור, ארגונים אנטי-להט"ביים וגורמים רשמיים. ליבוי השנאה בדרגים הגבוהים להם השפעה ישירה על התודעה הציבורית, חלחלו לשטח ויצרו הקצנת עמדות ביחס לקהילה, ולגיטימציה לפגוע בה, גם בקרב מי שמלכתחילה החזיקו בעמדות שליליות או כאלו שהושפעו מדיסאינפורמציה ועיוות של עובדות. בדו"ח יצוינו מספר מקרים משנת 2025 (חלק מהתקיפות דרך אפליקציות ההיכרויות ואירועים שקרו בעולם ובארץ אשר מבטאים את הקצנת העמדות שזוהו בשנת 2024), זאת על מנת להמחיש מקרים של מגמה/תופעה שהחלה בשנת 2024 והמשיכה לתחילת שנת 2025 תוך החמרה שלה.

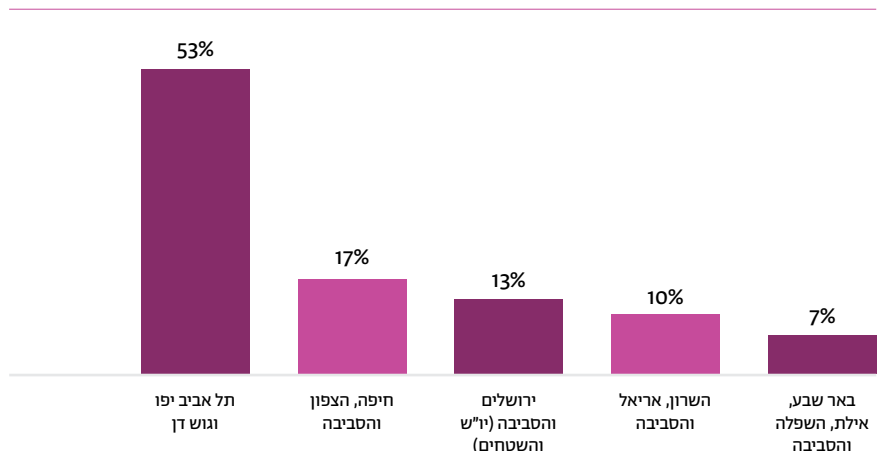
אחוזי הפניות למרכז הדיווח לפי חודשים

פניות לפי חודשים

פגיעות להט"ב בפוביות לפי אזור גיאוגרפי¹

פגיעה לפי אזור בארץ

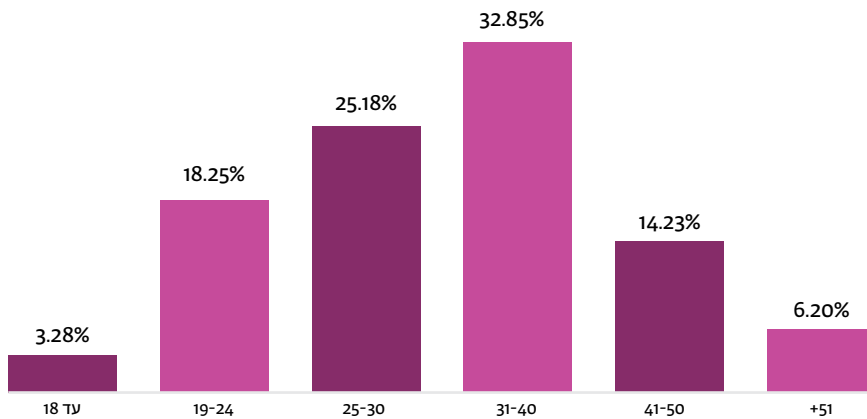

גם השנה, מעל מחצית מהדיווחים הגיעו מאזור תל אביב-יפו וגוש דן (53%), לאחר מכן חיפה ואזור הצפון (17%), ירושלים והסביבה (13%), השרון והסביבה (10%) ובאר שבע והסביבה (7%). בהשוואה לשנת 2023, ניכרת עלייה בדיווחים מאזור תל אביב-יפו וגוש דן, שכן בשנה שעברה היוו 45% מסך הדיווחים. כמו כן, גם באזור השרון והסביבה נרשמה עלייה של מספר אחוזים בדיווחים, שכן בשנת 2023 נרשמו בשרון והסביבה 7% מכלל הדיווחים באותה שנה. קרי, ניתן להבחין בבירור שאזור המרכז (תל אביב-יפו, גוש דן ועד לאזור השרון), על אף שנתפס כמרחב בטוח יותר וכמקבל ללהט"ב, הוא אזור בו הקהילה סופגת להט"ב בפוביה באחוזים גבוהים יותר מאזורים אחרים בישראל. ייתכן ונתונים אלו נובעים מתת-דיווח באזורי הפריפריה אשר המענים לקהילה הלהט"בית בהם דלים, וההיכרות של האוכלוסייה עם המענים שקיימים היא מועטה.

1. לא כולל דיווחים על פגיעה כלל ארצית שאינה משויכת כדוגמת התבטאות תקשורתית או התבטאות ברשתות החברתיות, כמו כן מספר מקרים מדווחים ללא מיקום.

פגיעות להט"בופוביות לפי גיל

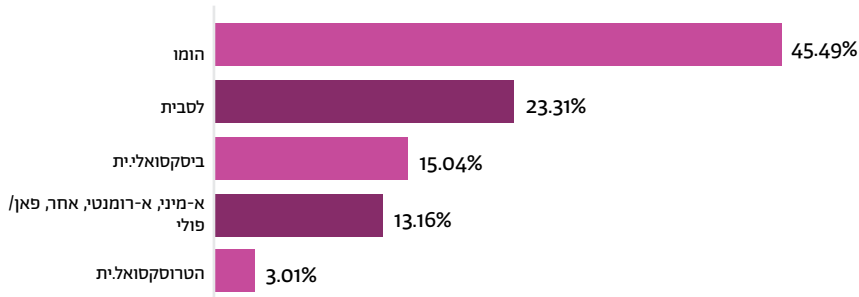
פגיעה לפי קבוצות גיל

76% מכלל הדיווחים השנה הגיעו משכבת הגיל 19-40, נתון אשר נשאר זהה עבור אותה אוכלוסייה בשנת 2023 שבה נרשמו 76% בטווח הגילאים הנ"ל מתוך סך כל הפגיעות. נתון זה נוסף הוא שכבת הגיל +51 שבה אחוזי הדיווחים עמד השנה על 6%, בהלימה עם שנת 2023. כאמור, ניכר כי אחוזי שכבות הגיל הנפגעות נותר זהה לשנה הקודמת, מה שמצביע על גרעין קשה של אוכלוסייה אשר ממשיכה להפגע באחוזים גבוהים ביותר. על אף הנתון הזהה בשנתיים האחרונות, חשוב להדגיש כי גם שכבת הגיל +51 חוותה עלייה בפגיעות כלפיה, שכן רק בשנת 2023 ו-2024 נצפתה עלייה באחוזי הפגיעות והדיווחים שלהם למרכז הדיווח, שכן בשנת 2022 סך הדיווחים של קבוצה זו עמד על 2% בלבד. ייתכן אף כי אוריינות דיגיטלית נמוכה של שכבת גיל זו, מובילה לתת-דיווח נוסף ואחוזי הפגיעה בפועל גבוהים מאלו המדווחים למרכז הדיווח. ראוי לציין אפוא בנוגע לילידים. ונתון נוסף עד גיל 18, קיימים מנגנוני דיווח וטיפול נוספים בקהילה ייעודיים עבור שכבת גיל זו, ולכן, מיעוט הדיווחים למרכז הדיווח מאוכלוסייה זו אינו משקף את הפגיעות הלהט"בופוביות כלפיהם בפועל.

פגיעות להט"בופוביות לפי נטייה מינית

פגיעה לפי נטייה מינית

בשנת 2024 הומאים דיווחו השנה על יותר מקרים להט"בופוביים (45%) לעומת לסביות (23%). בנוסף, נרשמה עלייה מינורית בדיווחים של ביסקסואלים, יות, שמהווים השנה 15% מסך כלל הדיווחים, כאשר בשנת 2023 נרשמו 11% מהדיווחים על ידי ביסקסואלים. יות. עלייה נוספת מתוארת מקרב קבוצת הא-מיני, א-רומנטי, פאן/פולי ומי שלא הזדהה עם אף אחת מהאפשרויות המוצעות, כאשר בקרב אוכלוסייה זו נרשמו 13% מסך כלל הדיווחים השנה, בהשוואה ל-2023 שבה נרשמו 6% סך הכל, כלומר כמות כפולה של דיווחים על פגיעות בשנת 2024. נתון זה עשוי להתכתב עם האקלים שנוצר השנה, לפיו הועלו למוקד השיח זהויות וסוגי המשיכות אשר אינן מתכתבות עם תפיסות הטרנס-נורמטיביות. במהלך השנה האחרונה תועדו השתתפויות של חברי וחברות הקהילה הגאה בהפגנות פרו-פלסטיניות ברחבי העולם. תיעודים אלו עוררו שיח ציבורי, בישראל ומחוצה לה, וכחלק מזה היו קולות שניסו לייחס לקהילה הלהט"בית ולזהויות מגוונות בפרט, תמיכה אוטומטית בעמדות אנטי-ישראליות. הכללות אלו עוררו תחושות ניכור והובילו להחרפה של השיח סביב הקהילה הגאה, ובחלק מהמקרים אף תרמו לעלייה בדיווחים על גילויי שנאה ו אלימות, כפי שעולה מנתוני מרכזי הדיווח.

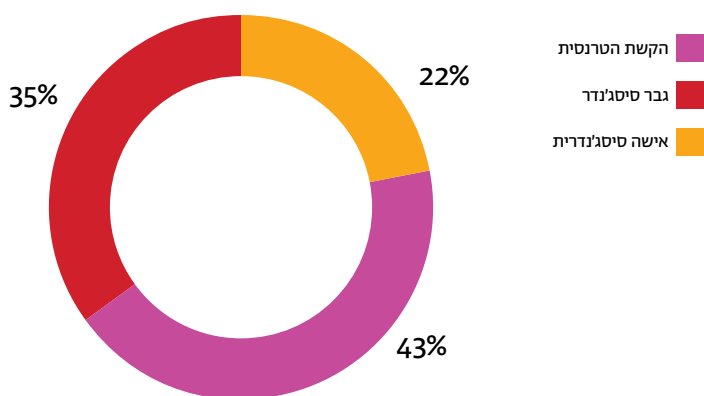
מלון תל-אביבי מסרב לארח הומוסקסואלים

ידיעות אחרונות | יום רביעי, 1996, 03, 1996

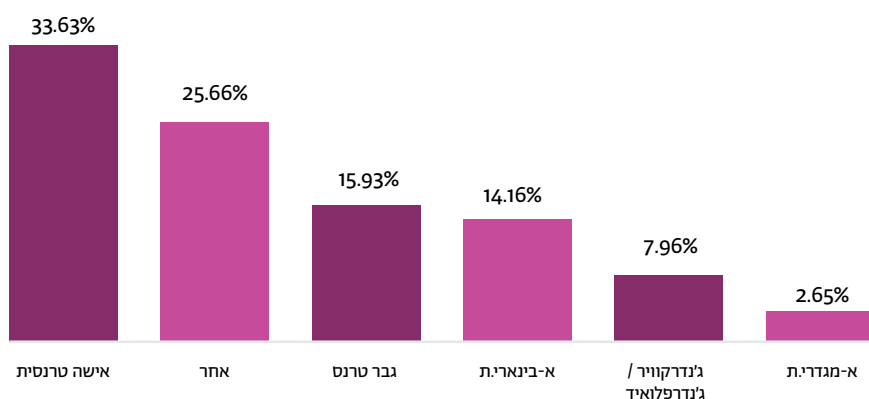
פגיעות להט"ב בפוביות לפי זהות מגדרית

ראו התייחסות נרחבת ומעמיקה לפגיעות של אנשים על הקשת הטרונסית בפרק ייעודי בהמשך הדו"ח

פגיעה לפי זהות מגדרית

זהות מגדרית, פונים. ות על הקשת הטרונסית

אנשים על הקשת הטרונסית נתונים באופן מובהק ליותר פגיעות על רקע להט"ב בפובי וטרנספובי בהשוואה לאנשים טרנסג'נדרים. נתון זה מדאיג במיוחד בשל מספרו הגבוה לעומת שיעורה הנמוך של הקהילה הטרונסית באוכלוסייה הרחבה ובתוך הקהילה הגאה. בעוד הקהילה הטרונסית מהווה כ-15% מקהילת הלהט"ב², אחוז הדיווחים מקרב אנשים על הקשת הטרונסית מהווה 43%. מיד אחריה נפגעים גברים טרנסג'נדרים, ובאשר לנשים טרנסג'נדריות, נרשמה עלייה משמעותית בכמות הדיווחים. השנה דיווחו נשים טרנסג'נדריות 22% מסך כלל הדיווחים, כאשר בשנת 2023 נתון זה עמד על 13%.

2 מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בארה"ב, המתוקפים גם במחקרים שנערכו במכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב

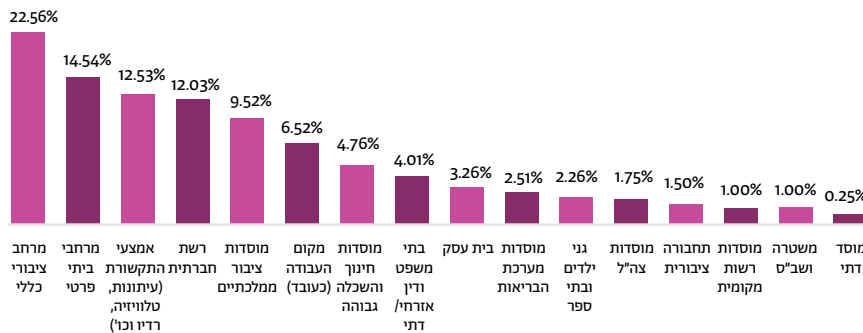
מרחבי פגיעה מרכזיים בשנת 2024

ראו הרחבה והתייחסות ממוקדת על מרחבי הפגיעה - תקשורת ורשת חברתית בפרק ייעודי בהמשך הדו"ח

אמצעי התקשורת והרשתות החברתיות היוו השנה פלטפורמה ל- 25% מסך כלל הפגיעות שדווחו למרכז הדיווח (ראו הרחבה בפרק: אלימות ברשת).

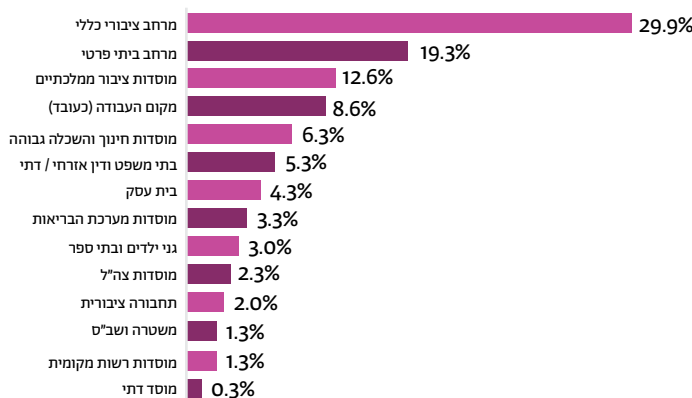

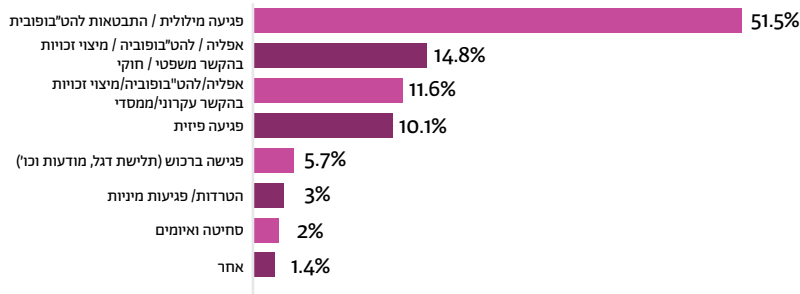
מרחב פגיעה

החסרה של שני מרחבי פגיעה אלו מציגה בפנינו מציאות עגומה, לפיה, מרבית מקרי הלהט"ב בפוביה בשנת 2024 התקיימו במרחב הציבורי (ברחוב, מרחב פנאי ובילוי, פארק ציבורי וכדומה), כולל בתחבורה הציבורית (32%). במרחבים אלו מתקיימת שגרת היום של מרבית האוכלוסייה, בין אם בנסיעה או צעידה ממקום למקום, מקום פנאי ובילוי, גן שעשועים ובזמן נהיגה בכביש. גם השנה, בדומה לשנת 2023 (כ-40% מהפגיעות), נוכחנו כי הזירה הציבורית מהווה מרחב פגיעה עיקרי כלפי הקהילה כאשר כשליש מהפגיעות בשנת 2024, התרחשו במרחב זה. קהילת הלהט"ב הייתה נתונה השנה לאלימות מילולית (51.5%) ופיזית (10.1%) במרחבים שבהם אמורה להיות לה הזכות להתנהל כאוות נפשה, ככל אזרחיות המדינה.

מרחב פגיעה ללא רשתות חברתיות ותקשורת

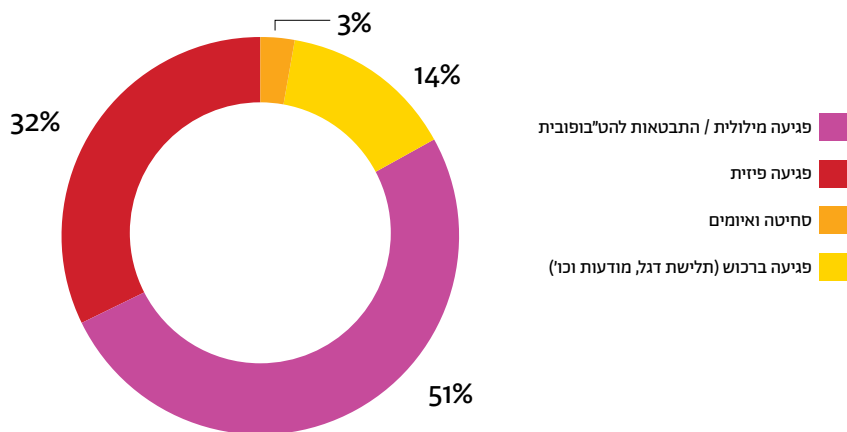

עלייה מטרידה נוספת נרשמה בפגיעות במרחב הביתי הפרטי של הנפגעים. השנה נרשם במרחב זה 19.3% מסך כלל הפגיעות, ובשנה אשתקד נרשמו 15.9% מהדיווחים על פגיעות. ייתכן וניתן לקשר עלייה זו בעובדה שהמציאות הלאומית השנה אילצה רבים ורבות להתפנות מבתיהם. לסביבות בלתי מוגנות, או להשאר בבתיים לאור מצב ביטחוני מסוכן. מצב זה עלול לייצר סביבת לחץ ומצוקה במרחב הביתי והמשפחתי, בייחוד אם הנפגעת ביחסים מורכבים עם המשפחה סביב הנטייה המינית ו/או הזהות המגדרית.

בהמשך לפגיעות במרחב הציבורי, מרביתן תועדו כאלימות מילולית כלפי הנפגעים. 51% (כאשר אלימות פיזית היוותה כשליש מכלל הפגיעות (32%). פגיעה ברכוש אישי ו/או גרימת נזק למודעות ודגלים, גם ציבוריים, בעלי סממנים להט"בים היוו השנה 14% מסך הפגיעות.

פגיעה במרחב הציבורי

הסלמה באלימות ממוקדת נגד קהילת הלהט"ב

בשנה החולפת חזינו בתחילתה של תופעה מטרידה ומסוכנת שהתרחבה אל תוך שנת 2025: התארגנות למטרת תקיפות אלימות כנגד גברים המשתמשים באפליקציות היכרויות על מנת להכיר גברים. נרשמו במרכז הדיווח בלבד בשנת 2024 שישה אירועי אלימות קשים (ובסך הכל 15 מקרים כולל שנת 2025) שהובילו לפגיעות בגוף ובנפש של הנפגעים. המתקפות החלו ברבעון האחרון של שנת 2024 והמשיכו להגיע על כך דיווחים ברציפות עד מועד צאת הדו"ח הנוכחי. ברבעון הראשון של 2025 נרשמה כמות כפולה של תקיפות פיזיות דרך אפליקציות היכרויות כמו בכל שנת 2024 כולה, נתון שמצביע על מגמת עלייה מדאיגה. בנוסף, קיימים כמה מקרים נוספים שתאריכי התרחשותם לא צוינו בדיווחים למרכז הדיווח, מה שמרמז כי העלייה עשויה להיות אף חדה יותר מהנתון הידוע כיום.

שיטת הפעולה של התוקפים הייתה מתוכננת ומחושבת וכללה הקמה של פרופיל היכרות פיקטיבי, שיח עם הקורבן בהתכתבות, קביעת מקום מפגש, מארב לקורבן, וברגע האמת- התנפלות ברוטאלית ושימוש באלימות מסכנת חיים, לעיתים תוך השמעת קריאות להט"בופוביות. כל זאת על שום זהותם המינית של הקורבנות והיותם הומואים חברי קהילת הלהט"ב. אנחנו במרכז הדיווח ובאגודה עמדנו בקשר רציף עם הגורמים המוסמכים לכך במשטרת ישראל והעברנו את כלל הנתונים שבידנו בתקווה שהמשטרה תשים ידה על הפוגעים, ובכך תמגר את התופעה בהרחקת התוקפים מן החברה ותשיג צדק לנפגעים. אולם, עד למועד כתיבת שורות אלו, ולמרות הודעות של משטרת ישראל כי נעצרו והוגשו כתבי אישום במספר מוקדים ברחבי הארץ, חלק גדול מן הקורבנות מעידים כי לא קיבלו עדכונים מהמשטרה בנוגע לתיק שלהם, או לחילופין כי התיק נסגר מסיבות שונות. חובתה של המשטרה, וכיצא בזאת המדינה, לשמירה

על ביטחון קהילת הלהט"ב, אינה אקוטית רק עבור יצירת אמון כלפי מוסדות המדינה, אלא קריטית ליצירת הרתעה ומניעת לגיטימציה לפגיעה בקהילת הלהט"ב באין מפריע. זאת, כפי שגם עולה מהכשלון המתמשך בחקירת הרצח בבר נוער בשנת 2009, שעד היום לא פוענח. עברו 15 שנים מאז הרצח, אך נראה לאור תקיפות אלו כי חברי וחברות קהילת הלהט"ב בישראל עדיין לא יכולים להרגיש תחושת ביטחון אישי ופיזי במרחב הציבורי.

גאווה כצוונה

הדלת אל מועדון הבר נוער
תמיד הייתה פתוחה • אלפי צעירים נכנסו דרכה אל המסע החשוב בחייהם, המסע לגילוי העצמי • אבל שלשום בלילה עבר בה הרוע

ידיעות אחרונות

המוסקסואל נוסף ורצח בחיפה. המשטרה בודקת: האם רוצח סדרתי מחסל הומואים? המטרה: הומוסקסואלים

ידיעות אחרונות | יום שישי, דצמבר 23, 1994

השפעות המלחמה על קהילת הלהט"ב ועל המוטיבציה לדווח על פגיעות

מאז אוקטובר 2023 חלה ירידה דרמטית במספר הפניות למרכז הדיווח בהשוואה לשנים קודמות. ניתן להניח ברמה גבוהה של סבירות שירידה זו אינה מעידה על צמצום בפגיעות עצמן, אלא דווקא על היעדר פניות של להט"ב לדווח למרכז על פגיעות שחוו. הנחה זו מקבלת משנה תוקף בממצאי מחקרים שנערכו במכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב במהלך שנת 2024. מחקרים אלה עולה, למשל, כי 57% מחברותי הקהילה חוו להט"בופוביה במהלך 2024 במרחב הציבורי וברשתות החברתיות, אחד מכל שלושה צעירים חוו להט"בופוביה בביתה"ס, ואחד מכל שני להט"ב דתיים חוו להט"בופוביה בבית. ככלל, נמצא במחקרים שאנשים על הקשת הטרגנסית, צעירים, דתיים/מסורתיים, ומתגוררים. ות מחוץ לאזור המרכז נחשפים. ות ללהט"בופוביה בתדירות גבוהה יותר.

לצד נתוני המחקרים, המצביעים על תופעה רחבה של להט"בופוביה בחברה הישראלית, התקבלו בשנת 2024 במרכז הדיווח 410 דיווחים בלבד (ינואר עד דצמבר) לעומת 1063 דיווחים שהתקבלו בשנת 2023 (ינואר עד אוקטובר). חשוב להדגיש כי לעומת מיעוט הדיווחים, בלטה חומרת המעשים ועוצמת השנאה במקרים אשר דווחו, עם דגש מיוחד על מקרי פגיעה ברשתות החברתיות ובפלטפורמות התקשורת השונות. קהילת הלהט"ב הישראלית הייתה נתונה בשנה החולפת לדריכות כפולה - ראשית בעקבות המצב הלאומי שכלל אזרחי ואזרחיות המדינה מצויות בו, ושנית, בירידה בתחושת הביטחון האישי במרחב הנוגע לזהות הלהט"בית. במצב זה, ובדומה לאוכלוסיות מיעוט אחרות בחברה, רבים מחברות הקהילה יעדיפו בזמני משבר לסגל התנהלות הישרדותית ושמירה על תפקוד בסיסי סביר. על פי המשתקף בירידה הברורה במספר הדיווחים החל מהשבעה באוקטובר 23, ניתן להעריך, כי פגיעות ואפלייה על רקע להט"בופוביה נתפסות על ידי הנפגעים והנפגעות עצמם כפחותות בחשיבותן ונדחקות הצידה, ובמקביל שוררת התחושה, כי הקשב כולו נתון לכאוס הביטחוני הלאומי.

קהילת הלהט"ב בישראל חווה 'לחץ מיעוטים' מעצם השתייכותה לקבוצת מיעוט בחברה. לחץ מיעוטים מתאפיין בתחושות לחץ משמעותיות יותר המופנות כלפי הקהילה מעבר ללחצי החיים השגרתיים שהיא מתמודדת עימם ככל הפרטים החברה. חלק מהגורמים ללחץ זה מתבטאים ביחס החברה בתחומים שונים כמו הלגיטימיות וההכרה שיש לזוגיות שאינה הטרוסקסואלית, ההכרה במשפחה שאינה הטרוסקסואלית, ויחס התעמרות מצד סביבה קרובה.

3 המחקרים נערכו כחלק מפעילות המכון בנושאים שונים - <https://www.lgbtq-research.org.il>
4 <https://www.bekesher-letipul.co.il/post/internalized-homophobia>

לפי מחקרים, להט"ב המצויים באזורי משבר וקונפליקט, חווים דיכוי כפול בשל זהותם הלאומית, המגדרית והמינית. עיתות מלחמה באופן ייחודי משפיעות על עליה באגרסיביות כלפי קהילת הלהט"ב⁵, שבמסגרתם הקהילה מסומנת פעמים רבות כשעירים לעזאזל, ונעשים נסיונות למקד עינות כלפי מיעוטים ולא נגד השלטון, לעתים כאקט מכוון על ידי השלטון עצמו או מי משלו. באוגוסט השנה, אבי מעוז, חה"כ וסגן השר במשרד ראש הממשלה לשעבר, האשים את ארגוני הלהט"ב בהתייצבות לצד חמאס בטבח השבעה באוקטובר⁶. ארגון 'חותם', אשר נוכח בוועדות הכנסת ומהווה חלק ממי שמכנים את עצמם "פורום הארגונים למען המשפחה", השווה בין דגל הקשת המייצג את קהילת הלהט"ב לתומכי חמאס⁷. אלו מהווים קו ממשיך לאמירתו של חה"כ יצחק פינדרוס בשנת 2023 בה טען כי להט"ב יותר מסוכנים מחמאס וחיזבאללה⁸. כל אלו מייצרים אקלים של שנאה אשר מתחיל בקודקוד, מחלחל מטה ומלבה את היחס השלילי כלפי קהילת הלהט"ב ברחוב, בבתי עסק, במקום העבודה ובמשרדים ממשלתיים. יחס זה מתרגם לאלומות ואפליה על כלל סוגיה.

בגזרת המלחמה אירעו בשנה האחרונה תפניות ונקודות ציון רבות: התעצמות החזית הצפונית ללחימה, פעימות שחרורי חטופים, אבידות רבות ופגיעות בגוף ובנפש של אזרחים, גיוס מילואים של קבוצות רבות באוכלוסייה ובהן חברי וחברות קהילה, התמודדות עם בן/בת זוג בשירות מילואים, החמרה בהתמודדויות נפשיות בעקבות המלחמה והדחק הלאומי. כל אלו הם מקצת המצבים הקיצוניים והבלתי הסבירים שהקהילה התמודדה איתה יחד ולצד החברה הישראלית כולה. על כן, לא מן הנמנע כי תת הדיווח שנרשם בשנה החולפת אינו מגיע מירידה בלהט"בופוביה, אלא בשל ירידה בתחושת החשיבות בדיווח או עצם הלגיטימציה לדווח. חשוב לציין, צמצום החשיבות של אירוע להט"בופוביה אינה מועילה לפרט אלא אף עשויה להחמיר את מצבו, שכן הדחקה של האירועים והמצוקות הנפשיות שנובעות מהם, עשויה להוביל להחמרה ברווחה הנפשית ואף לגרום למצבים רגשיים-נפשיים מורכבים יותר. כך גם מעידים הנתונים ואופי הפניות לקו הקשב של האגודה למען הלהט"ב - יש עם מי לדבר. בשנת 2024 נרשמו 1915 פניות, נתון הקרוב לכמות הפניות בשנת 2023 (כ-1800 פניות) ומייצג עלייה. העלייה בכמות הפניות לקו הקשב מעידה על כך שגבר מספר הפונים והפונות שחוו מצוקה ודחק מתמשכים בשנה זו, באופן שדרש מענה נפשי ומענה חירומי.

5 Loken, M. & Hagen, J. J. (2022). Queering Gender-Based Violence Scholarship: An Integrated Research Agenda. *International Studies Review*.

6 <https://13tv.co.il/item/news/domestic/internal/rxbqv-904198410/>

7 <https://x.com/irgunshotam/status/1805973639906439440>

8 <https://wwwynet.co.il/news/article/sjgtktjun>

שיח הלהט"בופוביה בעולם והשפעתו על ישראל

עוד פקטור שמשפיע באופן ישיר ועקיף על השיח בישראל הוא המגמות הלהט"בופוביות המדאיגות בהן אנו חוזים מהעולם. המגמות המרכזיות מצביעות על התרחבות הפייק ניוז, כוחות שמרניים ופופוליסטיים שמלמדים על מנגנון ופרקטיקה סדורה להחזיר אחורה זכויות הלהט"ב במדינות רבות. במסגרת כך, במדינות טוטאליטריות, כמו רוסיה והונגריה, מיעוטים ובכלל זה הלהט"בים מואשמים בפגיעה בלכידות, במורל הלאומי ובחתייה נגד המוסכמות הלאומיות לכאורה. ברוסיה, יש נטייה להאשים את קהילת הלהט"ב בכל סוגיה ומשבר מדיני⁹. אנשים על הקשת הטרגית חשופים באופן גורף לסכנות גבוהות יותר בשל זהותם ברחבי העולם.

במשטרים אלו, סיבה נוספת לסכנה היא שימוש השלטון באמצעים צבאיים או מדינתיים על מנת לעקוב, לעכב, להתעמר, לחקור או להוציא מהארון. הונגריה בשנים האחרונות מקצינה את עמדותיה ומבטלת בתהליכי בזק את שוויון הזכויות והזכות לביטחון במרחב עבור חברי וחברות הקהילה, כך בשנה החולפת למשל נאסר פרסום של תוכן להט"בי ובשנת 2025 אף נאסר בחוק קיום מצעדי גאווה¹⁰. בארה"ב, הקהילה הטרגית נתונה למתקפה חסרת תקדים שלא נרשמה כמותה בשנים האחרונות בעולם. השיח הטרגופובי התרחב למימדים מדאיגים ומחלחל לעוד ועוד מרחבים, בהם מבקשים לערער על עצם הלגיטימיות הקיום של זהות הלהט"בית בכלל וטרנסית בפרט (ראו הרחבה בפרק על הקהילה הטרגית בהמשך).

9 <https://wwwynet.co.il/dating/pride/article/aukqje4j3>

10 https://en.wikipedia.org/wiki/LGBTQ_rights_in_Hungary

להט"בופוביה סביב חודש הגאווה ואירועי הגאווה

מרכיב נוסף המשפיע על כמות הדיווחים על להט"בופוביה מתקשר לעובדה שבשנה החולפת, לאור המצב הביטחוני-לאומי, לא התקיימו אירועי גאווה שכבשגרה. בשנים שחלפו, נרשמה במרכז הדיווח עלייה משמעותית בדיווחי הלהט"בופוביה בחודש יוני, חודש הגאווה, וסביבו. זאת משום שהנוכחות של קהילת הלהט"ב במרחבים הציבוריים עלולה לעורר תגובות קיצוניות ואלימות מצד להט"בופוביים. אירועי גאווה מהווים זרז ותירוץ לביטויי אלימות והתנגדות לכל סממן להט"ב. כך, בשנת 2022, בחודש יוני נרשם שיא של 17% דיווחים מסך כלל הדיווחים באותה השנה בחודש אחד. בשנת 2023 היוו הדיווחים בחודש יוני אחוז יתר גבוה מהדיווחים השנתיים, עם 21% מכלל הדיווחים באותה שנה. בשנת 2024, בחודש יוני נרשמו 10% מכלל הפניות, נתון זהה או דומה לשאר חודשי השנה. מנתונים אלה עשויה להצטייר התמונה כאילו הפתרון לבעיית הלהט"בופוביה הוא ויתור על נראות להט"בית במרחב וחזרה לארון, אך המיעוט בדיווחים אינו חיובי, אלא מעיד על החשש של הקהילה להראות בציבור, ולייצר אירועי גאווה, שבחלק מהערים והרשויות אופיים הוא מעגלי שיח והרצאות המחנכות לסובלנות. לצד כל האמור לעיל, בשנה החולפת התקיימו מספר מצומצם של אירועי חודש הגאווה בסימן הכאב הלאומי והשבת החטופים. בתל אביב, למשל, התקיימה עצרת אשר ביטאה סולידריות עם המצב הלאומי, משפחות החטופים והחטופות והתמקדה ביצירת תחושת חיבור קהילתית שתספק מזור מועט לקושי הגדול.

בערים אחרות בהם התקיימו אירועים, תגובות הנגד היו קשות יותר, כמו במצפה רמון. בכל שנה, המארגנות נתקלות בשנאה ואלימות, מצד גורמים שמרניים ולהט"בופובים בעיר. ניסיונות לסיכול המצעד, הפרעה והטרדה של באי המקום, תלייה של שלטים עם מסרים להט"בופוביים, הפגנות נגד אשר מסלימות לעיתים למחוזות אלימים, ואימים, הם מקצת מהיחס שקהילת הלהט"ב סופגת בעיר במהלך כל השנה ובאופן ממוקד סביב אירוע הגאווה. גם בשנת 2024, למשל, מארגני המצעד בעיר הביעו סולידריות עם החטופים והחטופות ותלו שלטים הקוראים להחזרתם, ונוכחו לגלות שהעירייה החליטה להגביל כל תליית שלטים במרחב הציבורי, כולל שלטים להחזרת חטופים. ות, והיו מי שהחליטו אף להשחית אותם. השנאה כלפי קהילת הלהט"ב היא רק שלב אחד בדרך לשנאה כלפי כל דבר שמייצג שוויון, סובלנות וקבלה של האחר, זאת כפי שהוכח בתלישת השלטים שאמורים להוות קונצנזוס בחברה הישראלית¹¹.

11 <https://www.maariv.co.il/news/israel/article1110893->

12 <https://www.israelhayom.co.il/news/local/article15988509/>

הקהילה הטרנסית

פרק זה נכתב בשיתוף פרויקט גילה להעצמה טרנסית

הקהילה הטרנסית במדינת ישראל נמצאת במצב חירום ותחת מתקפה גוברת¹³. זו אינה תופעה מקרית, אלא תוצאה של תנועה אנטי-טרנסית מאורגנת וממומנת היטב. התנועה הזו מורכבת משלושה פלגים עיקריים, שעובדים יחד תוך שינוי דעת קהל - כל אחד בדרכו שלו - על מנת להגביל זכויות של אנשים טרנסים. ות.

שלושת הפלגים הללו הינם: TERF ובי-מהותנים, הימין הקיצוני וקבוצות קונספירציה, וקבוצות דיסאינפורמציה והמרה.

המטרות המשותפות של שלושת הפלגים אלו הן ביטול זכויות והכרה חוקית לאנשים טרנסג'נדרים. ות, איסור על טיפול רפואי מאשרר מגדר, מיסוד פרקטיקות המרה אנטי-טרנסיות, מניעת השתתפות טרנסים. ות בחיים הציבוריים והגברת העוינות הציבורית כלפי אנשים טרנסג'נדרים. ות. שלושת הפלגים הללו משתפים פעולה על מנת להשיג את מטרותיהם המשותפות הכוללות הפצת תוכן מעוות שחלקו מיוצר על ידים. כלל הקבוצות חולקות מימון הדדי ושיתוף פעולה אסטרטגי-פוליטי

13 <https://www.haaretz.com/israel-news/2025-02-24/ty-article-magazine/premium/very-very-afraid-trumps-inflammatory-messaging-is-impacting-israels-trans-community/00000195-2314-d2a5-a39d-e77426770000>

<https://www.haaretz.co.il/opinions/2025-01-30/ty-article-opinion/premium/00000194-b7e2-db53-a1bd-f7ff75180000>

ותקשורת (ראו הרחבה על פלגים אלו¹⁴). כאמור, הנ"ל רלוונטי לפעילות הן בינלאומית והן בישראל.

בשורה התחתונה, תנועות אלו הקימו חזית מגובשת, ממומנת ומשומנת בשנאה כלפי אוכלוסייה שלמה רק על שום השונות שלה. התנועה האנטי-טרנסית בישראל מייצרת שיח פופוליסטי אשר נוגע "בבטן הרכה" בעזרת שימוש ציני בסנטימנט של האוכלוסייה הרחבה להגנה על ילדים וטובתם. הטענות של הארגונים האנטי-טרנסיים לפגיעה בילדים על ידי הקהילה הטרנסית מופרכות ומנותקות מהמציאות. אמירות אלו סותרות מחקרים רבים וזרועות שנאה בליבם של ישראלים וישראליות שכלל לא מכירים את הקהילה הטרנסית, ואת האמיתות סביב תהליכי שינוי מגדרי.

למול עיוות הנתונים הרווח, יובא כאן מידע מהימן ומבוסס מחקרית.

בסקר בארה"ב משנת 2022 בו השתתפו 90,000 נשאים, 98% אחוזים מהם אומרים כי הם מרוצים יותר מאיכות חייהם לאחר טיפול הורמונלי.¹⁵

• **2022** - סקירה שיטתית של 55 מחקרים¹⁶ שפורסמו בין השנים 1991 ליוני 2017. הסטטיסטיקות המרכזיות מתוך סיכום המחקר הן:

1. 93% מהמחקרים (51 מתוך 55) מצאו כי מעבר מגדרי משפר את הרווחה הכללית של אנשים טרנסג'נדרים.

2. שיעור החרטה לאחר מעבר מגדרי הוא נמוך ביותר, כאשר מחקרים מראים כי הטווח נע בין 0.3% ל-3.8% (ולרוב פחות מאחוז) מהאנשים חוו חרטה, בדרך כלל בשל חוסר תמיכה חברתית או תוצאות ניתוחיות גרועות שנעשו בשיטות ישנות.

• **2020** - מחקר שנעשה בקרב 11,914 בני נוער טרנס וא-בינארי בגילאי 13-20 מצא שמי שמקבלים הורמונים טובלים פחות מדיכאון, אובדנות וניסיונות התאבדות בהשוואה לבני נוער טרנס שרוצים הורמונים ולא מקבלים.¹⁷

• **2020** - מחקר בקרב 20,619 אנשים טרנסים בגילאי 18-36 מצא שמי שקיבלו בולקרים כשהיו בני נוער חווים פחות אובדנות.¹⁸

• **2022** - סקר של מעל ל-90,000 אנשים על הקשת הטרנסית שמצביעים על שיפור בבריאות הנפשית ואיכות החיים שלהם, 98% מהנשאים מדווחים על שביעות רצון גבוהה מהתהליך שלהם^{19,20}.

• **2015** - סקר מקיף שנערך בקרב 27,700 אנשים טרנסים אמריקאים מצא שאחוז אנשים שחוזרים למגדר שיוחס להם בלידה (די-טרנזישן) בגלל שהבינו שמעבר מגדרי לא נכון להם עומד על 0.4%.²¹

• **2018** - סקר מקיף של מנתחים הראה רק 0.3% חרטה אחרי ניתוח תחתון²². אחוז זה נמוך פי הרבה מאחוזי חרטה על ניתוחים אחרים כגון החלפת ברך (30%).²³

מחקרים אלו מראים שאחוזי הרי-טרנזישן²⁴ והחרטה נמוכים מאוד ולא מצדיקים מניעת טיפול. כמו כן, הרבה אנשים טרנסים שעשו רי-טרנזישן מדווחים שהמעבר המגדרי הווה תקופת ניסיון חשובה שעזרה להם להתמקם בזהותם והם אינם מתחרטים על ההזדמנות לעשות חקר מגדרי.²⁵ לעומת זאת, ניסיון ומחקרים רבים מראים שמניעת גישה להליכי מעבר מגדרי ו/או מתן טיפולי המרה מגבירים מצוקה נפשית ואובדנות.²⁶ למניעת מעבר מגדרי יש מחיר כבד.

האקלים הטרנספובי שנוצר במדינת ישראל נותן אותותיו על הקהילה הטרנסית בחיי היום יום שלה. מתוך כלל הפניות למרכז הדיווח, 43% הגיעו מאנשים על הקשת הטרנסית. מתוכם, מרבית הנפגעות הן נשים טרנסיות ומיד לאחר מכן אנשים על הקשת הא-בינארית וזהויות מגדריות מגוונות.

14 https://www.canva.com/design/DAGcW9Lhtf4/4hwEapoANDj9QMykyoCRZg/edit?utm_content=DAGcW9Lhtf4&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=sharebutton

15 https://www.erininthemorning.com/p/over-90000-satisfied-responses-in?utm_source=%2Fsearch%2Fstudy&utm_medium=reader2

16 https://whatwewknow.inequality.cornell.edu/topics/lgbt-equality/what-does-the-scholarly-research-say-about-the-well-being-of-transgender-people/?utm_source=substack&utm_medium=email

17 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1054139X21005681>

18 <https://publications.aap.org/pediatrics/article/145/2/e20191725/68259/Pubertal-Suppression-for-Transgender-Youth-and?autologincheck=redirected>

19 https://www.erininthemorning.com/p/over-90000-satisfied-responses-in?utm_source=%2Fsearch%2Fstudy&utm_medium=reader2

20 <https://ustransurvey.org/>

21 <https://transequality.org/sites/default/files/docs/usts/USTS-Full-Report-Dec17.pdf>

22 <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6212091/>

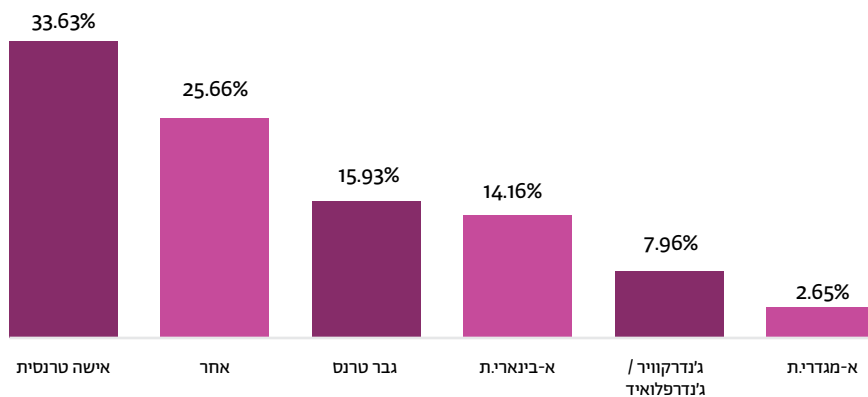
23 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0949265821003535>

24 מונח הוליסטי המתאר תנועה וניעה, לא בהכרח חד-כיוונית בתהליך ההתאמה המגדרי. מוכר גם כדי-טרנזישן (Detransition).

25 <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/29960687/>

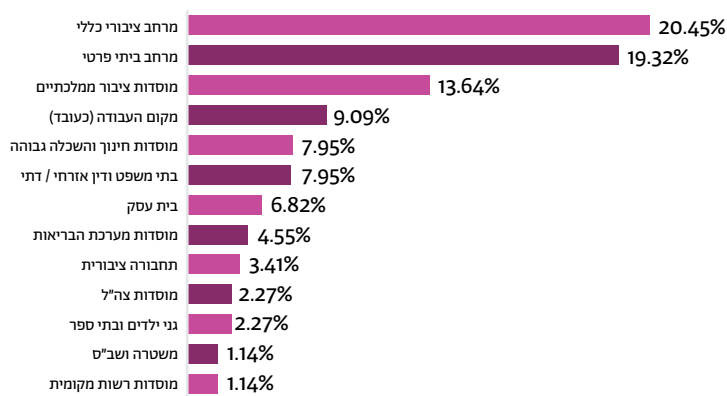
26 <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0261039>

זהות מגדרית, פונים וט על הקשת הטרונסית

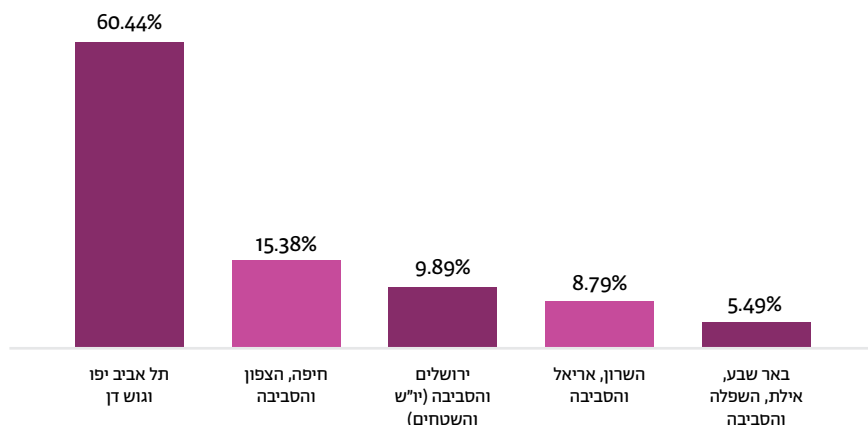
מרחבי הפגיעה העיקריים הינם הציבוריים, נתון שעומד בהלימה עם ההבנה כי ההסתה כלפי נראויות מגוונות מגדרית מנורמלת והפכה לדבר שבשגרה.

מרחב פגיעה ללא ערוצי תקשורת ורשתות חברתיות, אנשים על הקשת הטרונסית

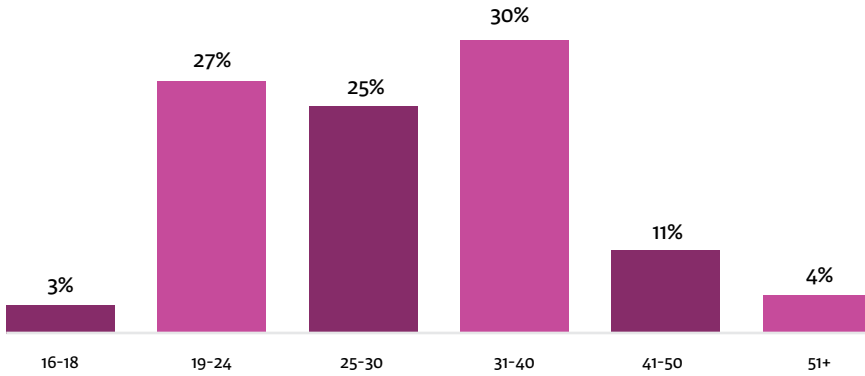

מרבית מהאוכלוסייה הטרונסית סובלת מלהט"בופוביה בתל אביב וגוש דן, ייתכן כי הגברת הנוכחות והנראות של הקהילה הטרונסית באיזור תל אביב, מעלה את התגובות לנוכחות שלה במרחב ובהתאם את האלימות והאפלייה כלפיה.

אזור פגיעה, אנשים על הקשת הטרונסית

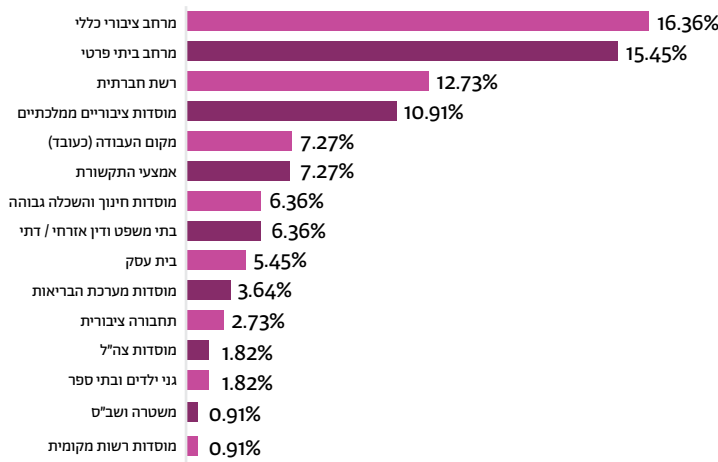

מעל מחצית מהפונים וט על הקשת הטרונסית שדיווחו למרכז הדיווח על פגיעה היו צעירים **בגילאי 19-30 (52%)**. **כרבע מהנפגעים וט היו בטווח הגילאים 31-40 (30%)**. **15% דיווחו בטווח גילאים מבוגר יותר (4 ומעלה) וקטינים וקטינות דיווחו בשיעור של 3%**. אין בנתון זה לאמוד את שיעור הפגיעה שלהן. באוכלוסייה, שכן, כפי שנכתב לעיל, תת הדיווח למרכז הדיווח מתבטאת גם בנתונים אלו וכי ידוע ששיעור הפגיעה בקרב קטינים הוא גבוה בהרבה מהמדווח למרכז הדיווח.

מרחבי הפגיעה בהם נפגעו מרבית האנשים על הקשת הטרונית הוא המרחב הציבורי והפרטי. נתון זה מדאיג במיוחד שכן, הוא מצייר תמונה לפיה אנשים על הקשת הטרונית אינם בטוחות. במרחבים ציבוריים (כמו ברחוב, בשכונת מגוריהן, גינה ציבורית ועוד) ולא בבית הפרטי שלהם. צמצום שני המרחבים הבסיסיים האלו לא מותירים מקומות בטוחים שבהם הקהילה הטרונית תוכל להתקיים ללא חשש לחייה ולבטחונה. מרחב פגיעה משמעותי נוסף הוא המרחב הוירטואלי של רשתות חברתיות ואמצעי תקשורת המהווים חמישית מכלל הפגיעות (20%).

מרחב פגיעה, אנשים על הקשת הטרונית

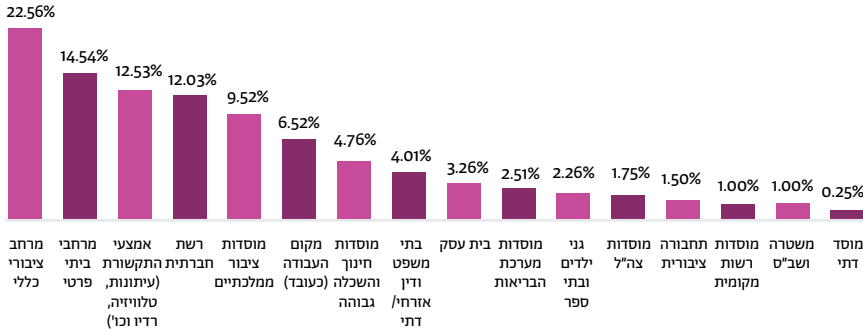

שנת 2024 התאפיינה בהקצנה והסלמה של שיח השנאה ברשת כלפי קהילת הלהט"ב, לעיתים עד לפסים מאיימים ומטרידים ("הגיע הזמן לנקות את ארצנו מהסוטים"²⁷) הצדקת רצח (בכתבה על הרצח בבר נוער נכתב למשל: "מי שעשה את זה אכזר גבר", "יותר טוב שלא ימצאו את הרוצח לא קרה כלום שלא יחפשו את הרוצח חבל על הזמן עשה עבודה טובה"²⁸) והאשמה של הקהילה באסונות לאומיים ("אחר כך אתם מתפלאים איך ולמה באות עליכם כול המכות האלו, 07 אוקטובר חיזבאללה איראן. אין בעיה תמשיכו"²⁹), כל זה רק מקצת מהתגובות הלהט"בופוביות והטרונספוביות החמורות שמתועדות ברחבי הרשת. זווית נוספת לאלומות ברשת מתבטאת בהתארגנויות יזומות שמובילים ארגונים אנטי-להט"ביים במטרה להציף את הרשת בתגובות נגד ליזמות בעד הקהילה (ראו הרחבה: פרק ארגוני האנטי-להט"ב) ולאיים על הגליטימציה של אנשי ציבור שפועלים למענה.

החל מחודש מאי של שנת 2024, התחלנו באיסוף וניטור תגובות (טוקבקים) להט"בופוביות על שלל דיווחים וכתבות מהתקשורת הממוסדת, שקשורות לקהילה במישרין או בקיפין. זאת, בנפרד מהנתונים של מחלקת אבירות. ברשת, אשר בוחנות מספר שרשורים להט"בופובים במקום את מספר התגובות עצמן (ראו בהמשך). מתחילת האיסוף, נרשמו 2076 תגובות (טוקבקים) להט"בופוביות. **במקביל במרכז הדיווח, רבע (25%) מכלל הדיווחים הלהט"בופוביים השנה נרשמו במרחב התקשורת והרשתות החברתיות.**

אלימות ברשת

27 תגובה מספר 336 בכתבה: <https://celebs.walla.co.il/item/3711067>
 28 תגובה מספר 40 ו-96 בהתאמה, בכתבה: <https://news.walla.co.il/item/3711380>
 29 תגובה ממשמש "בני" בכתבה: <https://www.israelhayom.co.il/culture/tv/article/16376808>

האגודה מפעילה את מחלקת "אבירות ים ברשת", אשר מנטרת מרחבים של תגובות להט"בופוביות ברשת, בעיקר ברשתות החברתיות ומייצרת אינטראקציה, כלומר, מגיבה בשרשרורים, פורומים ומרחבים אינטרנטים שבהם מתקיים שיח פוגעני כלפי הקהילה. מטרת התגובות הן לאפשר לקוראת הקשר רלוונטי, מידע מבוסס עובדות בניגוד למידע כוזב שלעיתים תכופות רץ ברשתות ללא הפרכה ולאפשר הבנה של השלכות השיח על חברי וחברות הקהילה. בנוסף, מחלקת אבירות ים מבצעת לעיתים פניות יזומות למשתמשים ברשת באופן פרטי על מנת לאפשר שיח בונה ומלמד ללא תחושה של התקפה שלעיתים מתלווה לשיח הפומבי ברשתות, דבר שהוכיח כמוצלח ומפיג סטיגמות כנגד הקהילה פעמים רבות.

מתוך הנתונים של מחלקת אבירות ים ברשת, בשנה החולפת נרשמו 1170 פרסומים / רשומות (פוסטים) שהכילו תגובות עם תוכן להט"בופובי אשר המחלקה לקחה על עצמה להגיב ולעזור למתן את שיח השנאה בהם, מדובר בכ-100 פרסומים בחודש בממוצע. בפילוח שנתי, ניתן להבחין במספר מוקדים שבהם התגובות השליליות כלפי קהילת הלהט"ב נסקו:

1. בחודש מאי נרשם שיא ראשון של 137 שרשורים להט"בופוביים ובחודש יוני 135 שרשורים. חודש הגאווה, יוני, מתאפיין בכל שנה בעלייה משמעותית בשיח השנאה כלפי קהילת הלהט"ב. ניתן לחזות כבר בחודש מאי, כשהשיח על הקהילה תופס יותר מרחב, כפי המתרחש בחודשים אלו כמדי שנה.
2. 196 שרשורים להט"בופוביים שונים בחודשים אוגוסט וספטמבר - בחודש אוגוסט התחיל שיח טרנספובי מחפיר ברשת סביב הזכייה של המתאגרפת האולימפית אימאן חליף, שיח אשר הסלים לקריאות לאיסור שילוב נשים טרנסיות בספורט והתבטאויות קשות מאוד כלפי נשים טרנסיות.
3. 131 שרשורים להט"בופוביים בנובמבר ו-138 בדצמבר - החודשיים האחרונים של השנה היו רוויים בשיח טרנספובי כלפי הקהילה הטרנסית. בחודש נובמבר נבחר הנשיא דונלד טראמפ בארה"ב ומיד בחודשיים העוקבים נובמבר-דצמבר התחיל בשורת צווים והנחיות שתוקפות את הקהילה הטרנסית ושמות אותה במוקד האש. תגובות להט"בופוביות רבות התמקדו סביב ידיעות אלו.

בכל הנוגע לשיח להט"בופובי ברשתות, יש לציין שבשנת 2024 הכריזה חברת Meta שאינה מחויבת יותר לגיוון והכללת מיעוטים במדיניות התעסוקה שלה, ובנוסף היא תתיר ביטויים הפוגעים באנשים על בסיס מגדר, נטייה מינית, או מין; קריאות להדרה של להט"בים משירותים, ומרחבים ציבוריים; טענות שמקשרות בין נטייה מינית או זהות מגדרית ל"סטייה" או מחלות נפש. החלטות אשר מנרמלות שנאה ודעות קדומות כלפי כל מיעוט ואוכלוסיה מוחלשת, וביתר שאת כלפי קהילת הלהט"ב שחווה מתקפות גלובליות בעת הזו גם בשיח וגם בלקיחת זכויות מחברי הקהילה ברחבי העולם. לשינוי מדיניות זה השלכות חמורות על היכולת להלחם במידע כוזב ובתיאוריות קונספירציה ברשתות, והשפעותיו על חברות וחברי הקהילה, בתור קבוצה מוחלשת ומושמצת, עשויות להיות הרסניות.

הסיקור התקשורתי והשפעתו על שיח להט"בופובי בישראל מאת דוברת האגודה למען הלהט"ב

במסגרת הדו"ח השנתי, בוחן מרכז הדיווח על להט"בופוביה לא רק את מקרי הפגיעה הישירים בחברי וחברות הקהילה הגאה, אלא גם את האופן שבו התקשורת, הממוסדת והדיגיטלית, משפיעה על השיח הציבורי ועל דעת הקהל סביב קהילת הלהט"ב. הפרק הנוכחי אינו מבוסס על מחקר כמותי או ניתוח תקשורתי שיטתי, אלא מבקש להצביע על מגמות מדאגות ולהעלות שאלות קריטיות באשר לאחריות המוטלת על כלי התקשורת בעיצוב השיח החברתי.

על אף עלייתם של גופי התקשורת העצמאיים ברשתות החברתיות, בין אם בערוצי טלגרם, חשבונות אינסטגרם ופולאריים ואף אושיות ומשפיענים העוסקים בהעברת מידע חדשותי

ואקטואלי לעוקביהם, התקשורת הממוסדת עודנה נותרת שחקן מרכזי ומשמעותי בעיצוב דעת הקהל. בעידן בו רובם המוחלט של גופי החדשות מחזיקים בחשבונות נלווים ברשתות החברתיות, לתכנים העולים על ידם ישנה השפעה ישירה על שיח הגולשים והטוקבקים. עוינות המופיעה במרחבים אלו אינה נוצרת בחלל ריק, היא מושפעת, מתודלקת ולעיתים אף מקבלת לגיטימציה באמצעות מסגור תקשורתי פוגעני או רשלני.

בשנת 2024 נרשמו מספר אירועים תקשורתיים סביבם חזינו בהתגברות שיח להט"בופובי, ולעיתים אף להסתה בגלוי נגד חברי וחברות הקהילה. הסיקור התקשורתי בחודש אוגוסט סביב המתאגרפת האולימפית אימאן חליף, ברבים מן הסיקורים החדשותיים בנושא, בין אם בערוצי הספורט, החוץ וכדומה, עסקו באופן מרכזי בשאלות לגבי גופה של חליף, והתקיימו דיונים נרחבים שנפרשו בכל ערוצי החדשות באשר לאברי מינה, כרומזומים הנושאת בגופה ועל החלטות הוועד האולימפי לאפשר או לא לאפשר לה לעסוק בספורט אולימפי. בסיקורים הללו בתחילת הפרשה נרשמה הפצה מהירה של מידע בלתי מבוסס ובלתי מהימן לגבי המתאגרפת, באופן המקדם ומקבע סטריאוטיפים על נשים טרנסיות כאלומות ואגרסיביות, וזאת מבלי לבדוק או לבחון את השאלה הבסיסית ביותר האם חליף הינה אכן אישה טרנסית, מה שהתברר בדיעבד כאינו נכון. זרז זה לשיח טרנספובי המשיך לאורך השנה החולפת והעלה שיח הרווח ממדינות בעולם באשר להשתתפות אנשים על הקשת הטרנסית במקצועות הספורט, והעלה מגמה של הסתה כנגד נשים טרנסיות במיוחד, במקום לעסוק במצוקות הקהילה הטרנסית עצמה ובהתגברות הקולות נגד הקהילה.

בספטמבר, ערוץ כאן בערבית - "מכאן", שפועל תחת תאגיד השידור הישראלי, שידר בתכנית "בין השורות" ראיון עם סעיד בדראן, שכלל אמירות הסתה קיצוניות נגד הקהילה הגאה³⁰. בין היתר אמר שלהט"ב הם "מחלה ממארת, סטייה, מחוץ לטבע" וכי "יש פסק הלכה שצריך להרוג אותם". לאחר תלונת האגודה למען הלהט"ב להנהלת תאגיד השידור, התאגיד הסיר את הקטע מהרשת והוחלט כי בדראן לא יוזמן שנית להתראיין בערוץ. עם זאת, ראוי לציין ולהאיר את הזרקור על הלגיטימציה שניתנה בשידור חי לאמירות אלו, שנתפסו בעיני המראיינת כעמדה לגיטימית לשיח ודיון ולא כאמירות שבעקבותיהן יש להפסיק את הראיון לאלתר ולהתנצל במיידיות כלפי הצופים. דבר זה מדגיש את הפער שעודנו קיים והשיח הלהט"בופובי שקיים בקרב רבים בחברה הערבית בישראל. חברי קהילת הלהט"ב מהחברה הערבית בישראל נמצאים בסיטואציה בלתי אפשרית של דיכוי והדרה כפולים בשל זהותם. תאגיד השידור הציבורי, שמעצם קיומו הוא בעל אחריות ציבורית לסיקור שוויוני, מעניק במה ותשתיות שידור לאוכלוסיות שלא מקבלות במה מספקת בציבוריות הישראלית, אך זה לא אומר שניתן במסגרתו להעלים עין מהמתרחש במרחב זה או לאפשר שיח של שנאה והסתה חמורה וקיצונית כנגד קהילת הלהט"ב, באופן שמגיע ממש עד להתרת דם. בחודש אוקטובר, ערוץ 14 בחר להשמיט את אדי לוי, בן זוגו של אדיר קדוש ז"ל, שוטר חבר הקהילה שנפל בעת מילוי תפקידו, מהודעת האבל שפרסמה המשטרה. בעוד כלי תקשורת אחרים ציינו את בן הזוג כחלק בלתי נפרד ממעגל האובדן ובהתאם להודעת הצער של המשטרה. בשידור בערוץ 14 שהתקיים מיד אחר כך, הסבירו כי המידע על ארוסו הושמט מכיוון ש"מבחינת החמאס אין הבדל בין כל עם ישראל...כולנו מבחינתם אויב". למרות שגישה זו זכתה לגינוי ממערכות חדשות אחרות, ערוץ 14 בחר לא לציין את ארוסו בכתבה ולהותיר את ההחסרה המקוממת. דבר זה מצטרף לתפיסה שדנו בה רבות בדו"ח, לפיה בזמני משבר מתרחש נסיון להשמיט ולדחוק אחורה את הזהות הלהט"בית מזהות לאומית, שנתפסת כ"מפריעה", "מסיתת תשומת לב מן העיקר", או פשוט אינה בעלת חשיבות מספקת בזיכרון והנצחת אדם שנפל במילוי תפקידו. תפיסה שמחזקת מסר של השתקה והדרה.

במקביל, לאורך כל השנה החולפת, אתרי חדשות כמו "ערוץ 7" ו"כיפה" העניקו במה נרחבת לדמויות ציבוריות המזוהות עם עמדות אנטי-להט"ביות, ביניהן חבר הכנסת אבי מעוז ויו"ר ארגון "בוחרים במשפחה", מיכאל פואה. טורים שפורסמו באתרים אלה כללו מסרים המעודדים אפליה, קריאות לפגיעה בזכויות הקהילה באמצעות חקיקה ופגיעה בלגיטימיות הקהילה הטרנסית. בטור דעה שכותרתו "לעצור את המגיפה"³¹ מוצגות שלל טענות קונספירטיביות הגורסות כי גופי המדינה, בתי המשפט ובתי הספר כופים על אזרחי המדינה את ערעור הזהות המגדרית האישית. טענות אלו מהדהדות מנגנוני הסתה קלאסיים שנעשים משחר ההיסטוריה כנגד מיעוטים בחברה, באופן שנועד להפחיד ולאיים כאילו ישנה התארגנות במחשכים להשתלט ולשנות את ערכי החברה והאינדיבידואל, במקום בקשה בסיסית להתקיים בכבוד. כאשר התקשורת מהדהדת את קולות אלה ללא תיווך או מתן הקשר רלוונטי, היא אינה ניטרלית ואינה רק מעניקה במה לאדם חיצוני לה, אלא נוקטת עמדה כחלק מהמנגנון שמאפשר את ההדרה והפגיעה בלהט"ב.

מגמה מדיאגה נוספת השנה היא טרנספוביה פנים-קהילתית, אשר החלה להתבטא גם בפלטפורמות תקשורתיות המזוהות עם הקהילה עצמה. כך, מדור "מאקו גאוה" שמהווה לכאורה פלטפורמה לסיקור נושאים וסוגיות המתייחסות לקהילת הלהט"ב פרסם כותרות וכתבות שסגנון וניסוחן מעידים על שינוי מגמה, במיוחד כלפי הקהילה הטרנסית. בין הדוגמאות לכך: שימוש במונחים גרוטסקיים לתיאור טיפולי התאמה מגדרית כגון "כריתת אברים" ו"סירוס כימי" — מונחים שמגיעים משיח אנטי-טרנסי בינלאומי ואינם משקפים את המציאות והעמדה של הקהילה הרפואית בישראל. בנוסף במקרה אחד שימוש במונח המקוצר לה"ב³², אשר לקוח

30 <https://www.israelhayom.co.il/news/local/article/16412271>

31 <https://www.inn.co.il/news/653798>

32 <https://www.mako.co.il/pride-lifestyle/Article-d28baa7033cc591026.htm>

מהקריאות בחו"ל למחיקת האות ט' (טרנס) מאותיות הלהט"ב, מונח בו החלו להשתמש באתרי הממשל הפדרלי האמריקאי כאשר לרשומות המתייחסות לקהילת הלהט"ב, ביניהם מידע על זכויות ומידע רפואי וסוציאלי.

כתבות אלו כללו גם שימוש במיסג'נדרין³³ (שימוש ביודעין בלשון פנייה לא נכונה) ושימוש בשמות קודמים של מושא הכתבה לפני תהליך התאמה מגדרית לצד פרסום דיווחים מחו"ל³⁴ בהם הוצגו נשים טרנסיות כמי שהשיגו זכויות או גישה למשאבים במרמה³⁵, דיווחים שהתבררו כמסולפים או לא מדויקים לכל הפחות ופורסמו ללא הליך בדיקת עובדות מספק. בכתבה סביב הכרזתו של הנשיא טראמפ בעת השבעתו כי קיימים "שני מגדרים בלבד" והצווים עליהם חתם לצמצום זכויותיהם של הקהילה הטרנסית בארה"ב, אף הובע טון מגחך תוך התעלמות מהשלכות פוליטיות, חברתיות ומשפטיות של עמדות מסוג זה. דבר זה התבטא בכך שכותרת הכתבה על הצווים שפורסמה הינה: "את האצבע המאשימה אני מפנה לכל תנועת ה-woke"³⁶ כציטוט של אחד מהמגיבים בכתבה. במקום להדגיש את הסכנה שבצווים של טראמפ, כותרת זו עסקה בהפניית אצבע מאשימה לקהילה על הפגיעה בה. תגובות בכתבה זו נגד הצהרות טראמפ מוסגרו כ"ארסיות וציניות" ותגובות המגחכות על הצהרות טראמפ מוסגרו לפי מספר הלייקים להם זכו ברשתות החברתיות.

על אף האמור, יש לציין כי גופי תקשורת המסקרים רבות את קהילת הלהט"ב, מפרסמים מגוון רחב של תכנים, בהן עלולות להיות טעויות או כשלי עריכה נקודתיים. אולם כאשר מדובר בפלטפורמות או מדורים שמגדירים את התכנים בהם כתכנים העוסקים ב"גאווה" או בקהילה הגאה, מוטלת עליהן אחריות יתרה להבטיח שיח מכיל, מאוזן ומכבד.

בעולם כולו אנו עדים לנסיגה בזכויות הלהט"ב והשיח כלפי הקהילה. במציאות זו, ישנה סכנה ממשית בתקשורת אדישה, פאסיבית או כזו הלא מודעת לתפקידה כמתווכת ומעצבת דעת קהל. בחירה להימנע מעיסוק בנושא ודחיקתו לשוליים, גם אם בשל טלטלות ותהפוכות פוליטיות או מדיניות, או לחלופין הבחירה להציג זהויות מגדריות כנושא צהוב ושנוי במחלוקת, משרדת לגיטימציה לשיח מפלה ומסייעת להטמעתו בציבור.

ברגעים כאלה, זה הזמן של גופי התקשורת להפעיל את כוחם במתן במה והשמעת קולות שלא נשמעים מספיק בשיח הציבורי, לחשוף מניפולציות ומידע מסולף ולהגן על עקרונות של שוויון, כבוד וזכויות הקהילה הגאה.

33 <https://www.mako.co.il/pride-news/Article-a247d61d9ed0591027.htm>

34 <https://www.mako.co.il/pride-news/Article-1e259681484f491026.htm>

35 <https://www.mako.co.il/pride-news/Article-662b92cod49f491026.htm>

36 <https://www.mako.co.il/pride-news/Article-741b494eb588491027.htm>

רקע

לפני כעשור, החלה לפעול שורה של ארגוני ימין דתי, המזוהים בעיקר עם הפלג החרד"לי בציונות הדתית, הפועלים נגד קהילת הלהט"ב. לשיטתם, הם פועלים לחיזוק הזהות היהודית של המדינה ולכן עליהם לפעול נגד הקהילה הגאה, המזוהה עם ערכים ליברליים והצביון הדמוקרטי של המדינה, ולשלול את הלגיטימציה לכל ביטויי זהות הלהט"ב בציונות הישראלית. הארגונים האנטי-להט"ביים פועלים בשיטתיות, במספר זירות שונות ובאמצעות מגוון אמצעים שונים כדי לקדם את מטרותם המרכזיות, לקעקע ולשלול את הלגיטימציה לנראות ונוכחות של הלהט"ב בציונות הישראלית, ואיתן גם את זכויותיהם. בשנתיים האחרונות עלתה משמעותית העצימות של פעילותם והם מצליחים לכל הפחות לנרמל עמדות אנטי-להט"ביות בשיח הציבורי, תוך שהציבור הליברלי הנאבק מלכתחילה גם בחזיתות אחרות, מתקשה לעמוד בפרץ ולהגיב ביעילות ובנחישות למגמה זו. כדי להתכסות במיתוג חיובי, הארגונים הללו התאחדו לכדי קואליציית ארגונים אותם הם מכנים "פורום ארגוני המשפחה". שימוש ציני זה בערך המשפחתי, החשוב כל כך בציונות הישראלית, אינו מקרי ונועד לטשטש את מטרותם האמיתית ולשוות טון חיובי לפעילותם ההרסנית.

במהלך כעשור של פעילות, ארגונים אלו לא הצליחו להגיע להישגים רבים בזירה הפוליטית. עם זאת, מאז השבעת הממשלה הנוכחית נרשמת עליית מדרגה בפעילות הארגונים ומטרותיהם, והם מציבים יעדים שאפתניים מאי פעם. בחודשים האחרונים, נראה שניצחונם של טראמפ בבחירות בארה"ב נתפס בעיניהם כתבוסה הסופית של התנועה הפרוגרסיבית כולה, והם מקבלים ממנו רוח גבית והשראה להעצמת פעילותם בארץ.

זירות מאבק

בראש סדר העדיפויות של הארגונים האנטי-להט"ביים נמצאים המאבק בקהילה הטרנסית והתנגדות להורות הלהט"ביות. מסדר עדיפויות זה נגזרות גם זירות הפעילות שלהם: מערכות החינוך והבריאות. בשתי זירות אלה, רוב ההישגים של הקהילה הגאה הושגו בעבודה מאומצת של עיצוב מדיניות במשרדי הממשלה ולא בחקיקה ראשית (למשל, מסמך הקווים המנחים למתן

הארגונים האנטי- להט"ביים בישראל

תחושת מוגנות ומענה מיטיב לילדים ובני נוער להט"בים³⁷ או חוזר המנכ"ל האוסר "טיפול" המרה מטעם משרד הבריאות³⁸ ולכן בראיית הארגונים קל יותר לשנות בהן את המצב. עם זאת, בפועל נרשמו להם מעט הצלחות עד כה, אך אין לזלזל בהן, עיקר השינוי הוא בנרמול עמדות אנטי-להט"ביות כחלק לגיטימי מהשיח הציבורי, בעיקר בתחומי החינוך והבריאות ובכל הנוגע ללגיטימציה של אנשים על הקשת הטרונית.

זירות מאבק נוספות הן הזירה המוניציפלית ומערכת הביטחון. ברשויות המקומיות נאבקים הארגונים כדי להפסיק כל הכרה בזרות, זוגיות ומשפחה להט"ביות, בעיקר באמצעות התנגדות לאירועי גאווה, פעילויות ושירותים לקהילה הגאה או לנראות להט"ביות בתוך פעילות ופרסומים רשמיים של הרשות המקומית. בצה"ל, הארגונים מתנגדים לכל נראות להט"ביות בצבא ולהטמעת ערכי סובלנות ללהט"ב בקרב חיילים; ניכרת גם התנגדות לכל גילוי או הכרה במשרדי הממשלה של זהות להט"ביות או נראות שלה, מכל סוג, גם אם הוא סמלי בלבד.

דפוסי פעילות אופייניים

ניתן לאפיין את ארגוני האנטי-להט"ב במספר דפוסי פעילות אופייניים בזירות השונות:

1. שימוש ברטוריקה ליברלית: פנייה לערכים ליברליים כצידוק לפעילות אנטי-להט"ביות, כמו חופש בחירה להורים על חינוך ילדיהם או הדרה של נשים טרנסיות מטעמים פמיניסטיים לכאורה. מגייס מעט תמיכה יחסית אבל מעורר בלבול וספקות בקרב המחנה הליברלי ובכך פוגע ביכולתו להתארגן נגד פעילותם. כך למשל, ארגוני "המרה" כבר לא משתמשים בשפה חד-משמעית בנוגע ל"טיפולים" המוצעים, אלא מדברים על האפשרות של המטופל "לבחור" את נטייתו המינית אם ברצונו לשנות אותה. שיח זה, המקשה על איתורם של מטפלי המרה, נוגד את כל הספרות המקצועית בנושא, והמלצות גורמים מקצועיים³⁹, ולמעשה מציג בפני המטופל בחירה שאינה קיימת.

2. עידוד תגובות אלימות ברשת: חלק מארגוני המשפחה נוקטים באסטרטגיה של הפצת קישורים לפרסומים אודות להט"ב ברשתות החברתיות או באתרי חדשות ובקשה להגיב נגדן. מטרת שיטת פעולה זו היא הטיית השיח הציבורי תוך יצירת אשליה לפיה תנועת הנגד לקהילה הגאה גדולה ורווחת מכפי שהיא באמת. לדוגמה, סגן ראש עיריית רמת גן, אסף וייס, פרסם יוזמה עירונית להחלת מסורת של סופ"ש משפחות מגוונות במטרה לקדם חינוך לסובלנות, קבלה והכלה של משפחות להט"ביות ומגוונות. בתגובה, ארגונים אנטי-להט"בים הפיצו בערוצים הדיגיטליים שלהם קריאה לתקוף את וייס ולמלא את הפוסטים בנושא בתגובות נגד קשות. קהל העוקבים המצומצם, אך המחויב של ארגונים אלה מילא את הרשת החברתית בהתבטאויות כמו זו שפרסם הארגון: "עו"ד אסף וייס סגן ראש עיריית רמת גן מסביר כי כיצד עיריית רמת גן מבצעת שטיפת מח לילדים בגנים לטובת אג'נדות לפירוק המשפחה. המדהים הוא שבכל הדברים שלו הוא לא נותן מענה לשאלה שנשאלה בתו 'למה אין לך אמא?' וזה לא שליובל אין אמא אלא שעו"ד אסף שילם לאמא כסף כדי להעלים אותה מהחיים של יובל וזה עצוב מאוד".⁴⁰

3. טקטיקות צרכניות: קריאות לחרם נגד עסקים שמעבירים מסרי תמיכה בקהילה הגאה או בשוויון באופן כללי, ארגון לחץ ציבורי מרוכז על חברות עסקיות, גופים ציבוריים ונבחרי ציבור כדי להרתיע אותם, לייצר אפקט מצנן, ולהפוך את התמיכה בקהילה הגאה ל"כאב ראש" עבורם. בחודש הגאווה, הקימו מחאה נגד מוסד הביטוח הלאומי לאחר שאלו החליפו את הלוגו שלהם לצבעי גאווה.⁴¹ כך נעשה נגד האוניברסיטה הפתוחה ושם הגדילו לעשות וטענו שדגל הגאווה הוא הדגל שתומכי ארגון הטרור חמאס מפגינים איתו בארה"ב.⁴² באופן דומה, משתמשת ברשת X, המהדהדת מסרים דומים לארגוני המשפחה, פתחה בקריאה לחרם גם על חברת שטראוס, לאחר שזו שיווקה את המוצר "גמדים" עם לוגו בפונט רב מגדרי.⁴³

4. פנייה לערכים לאומיים: שיח מוכר מתנועות פשיסטיות בעולם המקשר בין המשפחה המסורתית לבין פטריוטיות ולאומיות, ומציג כל שינוי במוסד המשפחה כאיום ביטחוני; הצגת להט"ב כנטע זר וגורם חיצוני, המקושר לאג'נדה פרוגרסיבית אנטי-ישראלית. כך למשל, לקראת חודש יוני '24 פעלו הארגונים כדי לנסות לבטל את מצעד הגאווה בירושלים בטענה שהוא פוגע "ברוח הלחימה ובגאווה היהודית"⁴⁴ ולבטל מסיבה של קהילת הלהט"ב בירושלים במהלך חודש הגאווה.⁴⁵ דוגמה נוספת היא העיסוק בתכנים שמועברים במערכת הצבאית, בחודש נובמבר פעלו לביטול הצגה שהייתה עתידה להתקיים באחת המפקדות, המציגה נושאי מגדר על היבטיו

37 https://meyda.education.gov.il/files/Shefi/miniutumeniapgia/Mitve_Lahatab.pdf

38 https://www.gov.il/BlobFolder/policy/mk03-2022/he/files_circulars_mk_mk03-2022.pdf

39 <https://www.psychology.org.il/%D7%A0%D7%99%D7%99%D7%A8-%D7%A2%D7%9E%D7%93%D7%94-%D7%91%D7%A0%D7%95%D7%A9%D7%90-%D7%98%D7%99%D7%A4%D7%95%D7%9C%D7%99-%D7%94%D7%9E%D7%A8%D7%94>

40 <https://x.com/mishpach/status/1877261677999100415?t=gEE335wJKCFM2tck-udvow&s=19>

41 <https://www.facebook.com/photo/?fbid=769990091975196&set=a.421115460195996>

42 <https://x.com/irgunchotam/status/1805973639906439440>

43 <https://www.themarket.com/captain-internet/2024-08-06/ty-article/00000191-266a-dd23-a7dd-2e6ees4f0000>

44 https://www.facebook.com/photo/?fbid=766294249011447&set=a.421115460195996&locale=he_IL

45 <https://www.facebook.com/photo/?fbid=775746764732862&set=a.421115460195996>

השונים תוך מטרה לאפשר חשיבה יצירתית ופתוחה⁴⁶. עוד בעניין הצבא, בתחילת שנת 2025, פנו לרמטכ"ל בבקשה לבטל את תפקיד היוה"ם, שמטרתו כאמור, לסייע לחיילים וחיילות מרקעים שונים, גם אלו המשתייכים לקהילה הלהט"בית, להשתלב באופן מיטבי בצבא.⁴⁷

5. הדגשת המימון הציבורי: הדגשת המימון הציבורי כרכיב הבעייתי במדיניות שתומכת או מסייעת ללהט"ב, אם כי בפועל ההתנגדות היא לכל נראות להט"בית, ללא קשר למקור המימון. כך למשל, הלינו נגד קופת חולים כללית שקיימה כנס בנושא בריאות להט"ב⁴⁸, כנס מקצועי בעל ערך רב לעוסקים. ות במקצועות הטיפול הרפואי.

6. התמקדות בקטינים – התנגדות לילדים. ות על הקשת הטרנסית, למשפחות להט"ביות ולחינוך לסובלנות מתוך דאגה לכאורה לקטינים ולזכויותיהם. בחודש יולי, התקיימה הצגת ילדים בחדרה, "המסע המופלא של קשת", שכל מהותה היא קבלת האחרת. טרם ההצגה, שלח אחד מהארגונים האנטי-להט"בים מסרונים בזו הלשון: "'תושבי חדרה וגבעת אולגה שימו לב. שמרו על ילדיכם. היום אהח"צ תתקיים הצגת להט"ב לגילאי 8-4 בספריה באולגה, שמטרתה לחשוף את ילדינו לתכנים פוגעניים ומזעזעים שגורמים לבלבול וטשטוש הזהות המגדרית שלהם. ידע הציבור ויזהר. לא ייתכן שעיריית חדרה תיתן יד לפגיעה בילדינו"⁴⁹. בעקבות כך, בכניסה לאירוע חילקו מספר פעילים אנטי-להט"ביים עלונים אלימים כנגד ההצגה,⁵⁰ למקום התפרצו גורמים עוינים, גידפו ואיימו על באי המקום עד שנאלצה להגיע נוכחות משטרתית להרחיקם מהמקום.⁵¹

ככל שהארגונים מרגישים שכוחם והשפעתם גוברים, כך הם נכונים לבצע קונקרטיזציה לאידיאולוגיה שלהם – פעולות בשטח שהופכות את המרחב הציבורי פחות נגיש ובטוח ללהט"ב. בין פעולות אלו בלטו המקרים שצוינו לעיל, קמפיין לביטול אירועי הגאווה בירושלים באמצעות הפעלת לחץ על ראש העיר משה ליאון; ניסיון לבטל מסיבה גאה במגדל דוד, שנבלם בזכות צו בית משפט; והתנגדות לכל ציון של חודש הגאווה ע"י גופים ציבוריים.

ברוב המקרים, הארגונים לא הצליחו להשיג את מטרתם, אולם בשני מקרים הם הצליחו: המקרה הראשון הוא ביטול ההצגה בנושא מגדר לחיילים, אחרי לחצים שהופעלו על היחידה הרלוונטית, במעורבות פעילי ליכוד ועיתונאי ברדיו דרום; המקרה השני הוא פיצוץ אלים של ההצגה לילדים בספרייה בחדרה, בו פעילים הגיעו לאירוע והפטיקו אותו בכוח, אל מול הילדים עצמם.

המוכנות של הארגונים לנקוט בכוח כדי להפטיק אירועים בעלי מסרים של סובלנות וקבלת האחר, אפילו בנוכחות של ילדים קטנים, וכן העובדה שהם נעזרים בפעילים פוליטיים ממפלגת השלטון ועיתונאים בכלי תקשורת הפונים לכלל הציבור, מעידים על חומרת הסכנה הנשקפת לא רק לנראות להט"בית במרחב הציבורי אלא לביטחון האישי של להט"בים בכלל.

לסיכום, למרות כוחם הפוליטי הרב, הארגונים הללו לא הצליחו עדיין להגיע להישגים משמעותיים מבחינת שינוי מדיניות וחקיקה, וניכר שהם מתקשים לגייס תמיכה ציבורית מבעד לקהל הטבעי שלהם. כאמור, המידע שהובא לעיל על פעילות הארגונים מתכתב עם הטרנספוביה הגואה בעולם שמחלחלת גם בישראל בעזרת ייבוא מסרים בינלאומיים והתאמתם לשיח הציבורי בישראל. שיח שנאה כלפי הקהילה הטרנסית מתרגם למציאות אלימה כלפי חברי וחברות הקהילה ומצביע על אחוזים גבוהים של פגיעות המדווחות למרכז הדיווח ביחס לקהילה הלהט"בית הרחבה (ראו הרחבה: פרק הקהילה הטרנסית). כמו כן, שיח השנאה כלפי קהילת הלהט"ב ככלל מתבטא גם הוא בשטח, ואנו חוזים באלימות בעצימות ובחומרה גדולה יותר ומעין פריצת גבולות הסטטוס קוו. כך למשל, האלימות חסרת הרחמים כלפי חברי קהילה שקבעו להפיגש דרך פלטפורמות היכרות, מעידה על עליית מדרגה מתקיפות 'ספונטניות' לפשע מחושב, קר רוח ומתוכנן לפרטים.

46 <https://www.inn.co.il/news/654730>

47 <https://www.c14.co.il/article/1122140>

48 <https://x.com/mishpach/status/1806368934825795814>

49 https://hadera.mynet.co.il/local_news/article/rkf9rr5wc

50 <https://www.mako.co.il/pride-news/Article-dc94804a42c9091026.htm>

51 <https://www.c14.co.il/article/981736>

52 <https://x.com/irgunchotam/status/1813619939959308380>

השנה החולפת הייתה הקשה ביותר שידעה מדינת ישראל מזה שנים רבות. המלחמה הובילה למצבי קיצון מעוררי דחק כמו אבידות בנפש של חטופים, חטופים, חיילים וזרחים. רבים ורבות, איומים ביטחוניים גוברים מזירות שונות, החזרות חטופים ועוד. יש לציין כי עד מועד כתיבת שורות אלו, המדינה עודנה מצויה במלחמה עקובה מדם, ו-59 חטופים וחטופות עוד נמצאים בשבי החמאס בעזה.

קהילת הלהט"ב והחברה ככלל עשו כל שביכולתה כדי לשרוד במציאות בלתי אפשרית ולשמר שגרת חיים נורמטיבית ככל הניתן. אולם, נוכחנו לפגיעות רבות גם במישור הרווחה הנפשי-סוציאלי ותחושת הבטחון האישית של אזרחי ואזרחיות המדינה. קהילת הלהט"ב, לצד כל זאת, נאלצה להתמודד גם עם הקצנה של היחס הלהט"בופובי כלפיה, כפי שנשמע מצד תקשורת, מקבלי החלטות, התבטאויות בפלטפורמות המדיה השונות, ובפגיעות ותקיפות פיזיות בפועל.

בזירה התקשורתית הקהילה הגאה חוותה פגיעות בחסות שיח הלהט"בופובי, אם זה בערוצי תקשורת כלליים או אף חמור מכך, בערוצי תקשורת שחורטים על דגלם את הקהילה הלהט"בית ורואים עצמם כמייצגים אותה ואת קולה. שיח זה גם הוא, מוביל למתן לגיטימציה להגברת השנאה במרחבים השונים וברשתות החברתיות בפרט. בבחינת מרחבי הפגיעה, ניתן לראות שאמצעי התקשורת והרשתות החברתיות, מהווים 25% מכלל מרחבי הפגיעה השונים שדווחו למרכז.

ליבוי שיח השנאה תורגם בשטח לאלימות ואכזריות שלא נראתה כמותה מזה שנים רבות בקרב הקהילה הגאה. המלחמה הביאה איתה ירידה בדיווחים ומנגד הקצנה של פגיעות; בשנה האחרונה חזינו בתופעות של אלימות קיצונית מאורגנת שמטרתה פגיעה בלהט"בים מעצם היותם. בהעמקה במהות הפגיעה, ניתן לראות שכ-51% מהפונים חוו פגיעה מילולית להט"בופובית וכ-10% מהפונים נפגעו באופן פיזי. אך בבחינה של הפגיעות במרחב הציבורי, כ-32% מהפגיעות שדווחו היו פגיעות פיזיות, כלומר כשליש ממי שנפגע במרחב הציבורי עבר תקיפה פיזית.

יתר על כן, ניתן לחזות כיצד השיח העולמי מחלחל לשיח בישראל. עצם העובדה שבמוקד הכוח הגדול בעולם - ארה"ב, עומד נשיא שמחזיק

באג'נדה המתנגדת לקהילה הטרנסית, שם אותה במרכז השיח הציבורי ופועל כדי לפגוע בזכויותיה האזרחיות ובבטחונה האישי, מכשיר הקצנה ולגיטימציה של גורמי כוח לנסות לפעול באופן דומה. שיח זה, נותן רוח גבית לארגונים שפועלים באופן מאורגן נגד הקהילה הגאה בכללותה ובאופן ממוקד ומוגבר נגד הקהילה הטרנסית. בחסות הממשלה הנוכחית, אנו רואים כיצד ארגונים אלו מנסים להגביר את פעילותם לזירות נוספות: ליצור שיח ציבורי שלילי ומאיים ולהוביל לשינויי מדיניות וחקיקה. כפי שראינו בדיווחים השנה, הקהילה הטרנסית שמהווה רק כ-15% מכלל הקהילה הגאה, נפגעת באופן המשמעותי ביותר מאירועים להט"בופובים (43%).

על אף העבודה המאומצת וההישגים אליהם הגענו במשך 50 השנים האחרונות, הלהט"בופוביה לא מורידה ראש ונראה שמאבקים ישנים שהיינו צריכות להוביל לפני יובל, ובמרכזם הזכות לחיים ובטחון אישי, לצערנו שוב רלוונטיים מתמיד. מרחבי הפגיעה מקצינים לתקיפות מאורגנות נגד להט"בים הכוללות אלימות חמורה וניסיונות רצח.

אמירות והסתה שחזינו בהן כלפי נראות ציבורית להומואים ולסביות לפני עשרות שנים, למעשה שינו תצורה והיום מכוונות ישירות נגד הקהילה הטרנסית ואנשים על הקשת הטרנסית. אנו עומדות בפני מציאות שבה הלהט"בופוביה ככלל והטרנספוביה בפרט משתכללות. הן אמנם משנות פניהן ומייצרות מסרים באופן כביכול משכיל ומנומס, אך מובילות לשיח שבאמתלה של הלגיטימיות שלו, הוא טומן בחובו שנאה, דה-הומניזציה והסתה לפגיעה בקהילה.

**לדיווח על אירוע להט"בופובי
סרקו את הברקוד למרכז הדיווח**

"יש עם מי לדבר"

קו הקשב, המידע והתמיכה של האגודה

ימים	א'-ה'
שעות	19:30-22:30, 14:00-17:00
	בשבת בשעות 19:30-22:30
טלפון	*2982
וואטסאפ	058-620559

**מערך השירותים לקהילה הגאה
שירות טיפול וייעוץ, סיוע וייעוץ משפטי
וסיוע למבקשי מקלט**

לפניות לאגודה
www.lgbt.org.il
aguda@lgbt.org.il

ניר כץ ז"ל

ניר כץ ז"ל נולד ב-18 ביולי 1983 לאמו, אילה, ולאביו, רמי כץ ז"ל, אשר נפל בעת שירות מילואים באסון צאלים א', ב-17 ביולי 1990, בהיותו של ניר בן 7. הוא גדל בגבעתיים ולאחר מכן במודיעין, והתגייס לשרות כמתכנת מחשבים באחת מיחידות המחשבים בחיל המודיעין. לאחר שחרורו החל ללמוד מדעי המחשב במרכז הבינתחומי בהרצליה.

לאחר יציאתו מהארון, ותוך שהוא חולק את חייו עם בן זוגו, תומס, בחר ניר בדרך חיים של נתינה והתנדבות למען הקהילה הגאה, וזאת כמדריך בקבוצת הנוער של האגודה – "ברנוער". ניר האמין בערכי הגאווה בזהותו, בנתינה לזולת, ובחיזוק הקהילה הגאה.

במוצאי שבת, ה-1 באוגוסט 2009, בשעה 22:30, נכנס אדם לבוש שחורים ומסכה שחורה על פניו אל מרכז האגודה למען הלהט"ב ברחוב נחמני בתל אביב, עת התקיימה במקום פעילות "ברנוער". הרוצח, אקדח שלוף בידו, החל לירות כלפי הנוכחים במקום. בסופו של הערב מניין הנפגעים עמד על 10 פצועים, עשרות נפגעי חרדה, ו-2 הרוגים ובהם ליז טרובישי ז"ל, כמו גם ניר כץ עצמו. יהי זכרם ברוך.

מרכז בשבילך - בת קול
לנשים מרקע דתי המתמודדות עם שאלות של נטיה מינית ומגדר
your-way.info

הוועד למלחמה באיידס
הקו הפתוח: 03-5613300
aidsisrael.org.il

תה"ה
תמיכה להורים ומשפחה של הקהילה הגאה
09-8855822

איגי
ארגון נוער גאה
igy.org.il

חושן
חינוך והסברה של הקהילה הגאה
hoshen.org

המרכז הגאה תל אביב
073-3844242
lgbtqcenter.org.il

הבית הפתוח ירושלים
02-6250502

הבית הגאה באר שבע
pridehouse@eretzir.org.il

בית הקהילות חיפה
04-6657667

מענים פסיכו-סוציאליים קהילתיים

המרכז הטרנסי
transcenter.org.il
וואטסאפ: 052-6259751

מעריך עו"ס טרנס*
של ארגון מעברים לקשת הטרנסית
בטלפון / וואטסאפ: 052-477-6707
דוא"ל: info@maavarim.org

הבית הטרנסי - טרנסיות ישראל
קו העמותה 052-3005280

קו הקשת של ברית הלביות
מענה להורים ועובדים. ות עם ילדים ונוער טרנסג'נדר ומגוון מגדר
קו-הקשת/leviot.org.il

קו הקשב בשפה הערבית של בית אלמים
טלפון: 077-5466359
וואצאפ: 054-8732110
צ'אט אנונימי באתר: beitelmeem.org.il

חברותא
מגוון מענים ושירותים ללהט"ב על הרצף הדתי
*2972 הקו זמין א'-ד' 20:00-22:00
havruta.org.il

הלנות חירום

בית דרוור
קורת גג חירומית בתל אביב לנוער
להט"ב בגילאים 13-18
03-5164621

הגג הורוד
הלנת חירום בתל אביב לצעירים בגילאי 18-25
מהקהילה הלהט"בית הזקוקים לקורת גג מיידית זמנית.
03-3798341

בית לינה
מרחב להלנת חירום המעניק לטרנסיות הנמצאות במצבי סיכון (זנות, סמים ודרות רחוב) בגילאי 18 ומעלה.
052-4837191

Studio OMG

lgbt.org.il | aguda@lgbt.org.il